

Михайлова Галина Николаевна

- Үеьээ-Бүлүү улууьун Далырдааьы «Тускул» о5о уьуйаанын улахан-бэлэмнэни белеьүн иитээччитэ;
- үерэьэ: үрдүк педагогической, Саха государственной педагогической академия, специальнона «Организатор-методист дошкольного образования», 2005 сыл;
- үлэтин уопсай ыстаана - 30 сыл, педагогической улэтэ 20 сыл;
- бастакы категориялаах, приказ МКУ УО №186 от 28.04.2018 г.;
- награждена в 2014 МО РС (Я) Почетной грамотатынан, 2011 с. түөскэ кэтиллэр бэлиэнэн «За вклад в дошкольное образование» наьараадаламмыта
- победитель Всероссийского НПК «Современные образовательные технологии в системе образования», 2018 г.;
- победитель республиканского конкурса «Современный воспитатель Якутии», 2019 г.
- Почетная грамота Министерства просвещения РФ от 19 июня 2020 г.

«Кэрэ бэлиэ күннэр»

О5о уьуйаанын улахан, бэлэмнэни белеьун иитиллээччилэригэр бырааһынньыктар, аралдьыйылар сценарийдарын хомуурунньуга

Кирири тыл

О5о уьуйаанын иитээччитэ – айар үлэхит. О5о бэйэтин сааьыгар сөптөөх билиини-көрүүнү ылар, сатаан оонньуу үөрэнэрэ, эт-хаан өттүнэн сайдара, олоххо үөрэ-көтө сылдара, үтүе санаалаах буола улаатара – бу иитээччи сорууга буолар. Бырааьынньык – о5о өрүү буолар күннэриттэн уратыта диэн – араас чабылхай өнүнэн кизрэкэйэн, үөрүүнэн-көтүүнэн, дыолунан толорон о5о5о умнуллубат түгэн буолар. Кини араас дор5ооннортон, тыллартан, хамсаныыттан, ырыаттан, көстүүмтэн, бэлэхтэн, күлүүттэн-үерүүттэн уонна сана аллайыыттан тутулар. Бырааьынньык хайдах ааьара, о5о ейүгэр ильдэ барара, иитээччиттэн уонна музыкальнай салайааччыттан улахан тутуруктаах.

Сценарий оонньуу быьыытынан, билии-керүү тутуллаах оноьулуохтаах. Оонньуулар, күрэхтэр, викториналар, хобооннор, ырыалар, үнкүүлэр, остуоруйалаан кердерүү, эт-хаан эрчиллиилэрэ киирэллэрэ табыгастаах. Киэргэтиини, бэлэхтэри, ыныры суруктары, мааскалары о5олор бэйэлэрин илиилэринэн онордохторуна – ессе үчүгэй. О5о уьуйааныгар хас бырааьынньык ахсын сана талааннар арыллаллар.

Бу пособие о5о уьуйааннарын иитээччилэригэр, музыкальнай салайааччыларыгар, педагогтарыгар аналлаах. Сахалы тылынан сценарийдар аьыйахтар, ол иьин уьуйаан улахан беле5үн о5олоругар аналлаах бырааьынньыктар уонна аралдьыйылар сценарийдарын календарнай принцибынан киллэрдим: күьүннү, кыьынны, сааскы, сайынны бырааьынньыктар.

«Көмүс күһүн»

Заал бырааьынньыктыы киэргэммит, музыка тыаьыыр.

Ыьтааччы: - Үтүө күнүнэн күндү о5олор, терепүттэр! Мин күьүннү айыл5а хабаайката, эьиги күндү ыалдьыккыт Көмүс күьүн буолабын. Бүгүн биьиги дыл саамай кэрэ, саамай баай кэмин күьүнү уруйдуур бырааьынньыкка муьуннубут.

Күлүмнүүр кыьыл көмүс күьүммүт
Күндэлэс көмүс күннэрэ кэлэннэр
Күлүмүрдээн, кизрэкэйэн көстөрө
Кэрэтиэн!

«Сир астар» - монтаж

Хоровод.

Ыьтааччы: - О5олор, күьүн айыл5абыт хайдах уларыйарый? (*о5олор эптиэттэрэ*) Сеп, маладьыастар. Күьүн айыл5а уларыйыытын таьынан. Биьиги араас о5уруот аьын, сир аьын. Тэллэйи хомуйабыт, кыьынныга хабаанабыт.

«Күьүн» - хобоон.

Оонньуу «Хортуосканы хомуй».

Оонньууга иккилии о5о кыттар. Муоста5а сытар хортуоскалары ньуосканан ылан корзина5а угаллар. Ким саамай элбэх хортуосканы хомуйбут, ол хотор.

Ыьтааччы: - Күьүн кэлэ күлбүтүнэн,
Күнүм чабыл тыкпытынан,
Кэьии симэх туптуунан,
Кэллэ кэрэ мичээринэн.
Күьүннү кыи күлбүтүнэн,
Күндүлүе5э хасааьынан –

Обуруотун абынан
Отонунан. Тэллэйнэн.

«Күнү кытта ооньубун» - ырыа.

Бытааччы: - Оболор, таабырынна таайын эрэ: тебете суох да сэлээпшэлээх, атахтаах да саппыкыта суох баар үь ү (тэллэй).

«Тэлэйдэр» - үнкүү.

Бытааччы: - Оболор, сайын ардах түспэтэбинэ, обуруоппугар уу куппатахпытына обуруоппут аа мелтэхтүк үүнэр, ардах элбэхтик түстэбинэ обуруоппут аа елгем буолар. Билигин обуруот абын уонна фруктаны тебе билэргитин керүехпүт.

Ооньуу «Обуруот аа уонна фрукта» - тус-тусна наардыыллар.

Ооньуу «Ханнык обуруот абын амтанынан таай».

Бытааччы: - Быыйкаан атахтаах,
Быччабаркаан харахтаах,
Кылбаа манан куобахчаан
Кыалбата сүр бааам.
Мутук тыаа киниэхэ
Бумба буолан ибиллэр,
Күтгалыттан, сэрэххэ
Куобах саан кирийэр.
Туохтан эрэ кирийэн,
Туохтан эрэ уолуйан,
Туора-маара ыстанар
Мунаах, муунных суолунан
Булчуттары муннарар.
Ерүү хоргус бу кыылга

Естеехтере үгүстэр,
Алдьархайга, кутгалга
Атахтара түргэттэр.

«Куобахчааннар» - үнкүү.

Бытааччы: - Сынньана таарыйа, таабырыннаа тууьуеххэ.

- Бэргэьэ иччитэ буолбут Бээгэй обоньор баар үьү? (тэллэй);

- Элбэх сонноох да, биир да тимэбэ суох үьү? (хаппыыста);

- Мехпет да, сыспат да миигиттэн бары ытыыллар диир баар үьү? (луук);

- Тегүрүкпүн ол да буоллар күн буолбатахпын, арабаспын да арыы буолбатахпын, кутуруктаахпын да кугуйах буолбатахпын. (эриэппэ).

Бытааччы: - Билигин дьэитээби соруудахтары керүехпүт-истиэхпит – айылба материалыттан оноьуктар, обуруот абыттан блюдолар.

Ким тугу аБалбытын кердерер, кэпсиир.

Бытааччы: - Күүүн курдук баай буолун,
Күүүн курдук кэрэ буолун,
Күүүн курдук дэлэй буолун,
Дьоллоох буолун!

*«Ийэлэр Дойдуларыгар айан»
(Ийэлэр күннэригэр аналлаах утренник)*

Оруолга: Джинн – улахан кьи

Заал быраабынныкты кизргэммит, музыка тыабыыр.

Ыгытааччы: - Этин эрэ, оболоор,
Эыгини биыктээн,

Киммит маннык оболоон
Киы гынар бубейдээн?

Оболоор, эыэхэ күндүттэн күндү ким баарый?

Оболор: - Күндү ийэ барахсан.

Ыгытааччы: - Күндү ийэлэр, эбээлэр! Эыгини Ийэлэр күннэринэн истинник эбэрдэлиибит! Бабарабит эыэхэ үчүгэйи, сырдыгы, үтүени эрэ! Дьоллоох буолун!

Бүүгн биыги Ийэлэр Дойдуларыгар айаннаахпыт. Оболор, эыги Ийэлэр Дойдулара диэн баарын истибикиит дуо? Ханна эрэ оннук набаа үчүгэй дойду баар үбү. Хайдах онно баар буолуохха сеп эбитэ буолла?! (*толкуйдуур*). Мин биир аптаах киыи эппит ньыматын санаатым. Чэйин эрэ, бары харахтарбытын симтибит уонна туох эрэ үчүгэйи саныы-саныы, ийэбит мессүенүн керэбүт.

Оболор харахтарын симпиттэрин кэннэ, бытыылка алдьанар тыаа иыллэр. Паласка Джинн кэлэн олорор, аттыгар алдьаммыт бытыылка естүекүлэлэрэ сыталлар.

Джинн: - Тыыынча сылы быаа бытыылка иыгэр олодум. Эыги үчүгэй санаабытыттан, оболор, мин кыарабас бытыылкаба олорорбуттан босхолоннум! Эыэхэ тугу оноруохпун себүй?

Ыгытааччы: - Ытыктабыллаах, Джинн, ханна эрэ Ийэлэр Дойдулара баар үбү. Биыги онно баран керүхпүтүн бабарабит, тобо диэтэххэ, оболор ийэлэрин олус таптыыллар. Эн ол дойду туунан истибитин дуо?

Джинн: - Оннук дойду баар. Хайдабын кэпсиэм: онно блинылар, бэрэскилэр, ватрушкалар уонна кэтилиэттэр, чааскылар, тарелкалар, кестерүүлэлэр, хааппылалар, таблеткалар, кинигэлэр,

хартыынкалар, рыноктар уонна маабыннар бааллар. Ленталар, заколкалар, сибэкилэр – ити кыргыттарыгар бэлэхтэр. Онтон уолаттарыгар – саллааттар, леголор, массыналар. Күнүс – үлэ, киэбэ – ас астааына, остуоруйа аабыта. Кылгастык ол дойду туунан итинник.

Ыгытааччы: - Онно хайдах баар буолуохха себүй?

Джинн: - Онно мин зонтигым кемелеүе (*зонтигын ылар*).

Фокус-покус, зонтигым арылын!

Фалды-балды, хрюки, брысь!

Түргэнник карта кеүүн!

Оболор диэки зонтигинан ыйар.

Джинн: - Карта манна! Олоппоскут аллара еттүн керүн эрэ!

Оболор олоппосторун аллара еттүттэн карта тообобосторун булаллар.

Ыгытааччы: - Ийэлэр Дойдуларын картата кыра тообобостор буолан, хайдах эрэ ди. Куруук кере сылдьарга, истиэнэ ыйаахпын бабарабит.

Джинн: - Сип-сибилигин оноруом.

Фокус-покус. Зонтик!

Фалды-балды, хрюки!

Карта хомулун!

Тообогостор оннуларыгар бутун карта баар буолар.

Ыгытааччы: - Бу баар буолла! Сабыс сана! Джин, махтал! (*дуоскаба ыйыыр*) Ол гынан баран, манна хайдах барабит?

Джинн: - Кебүер-семелүетүнэн кетен барыаахпыт. Бары манна кэлэн паласка олорун (*оболор ололлор*). Кебүер-семелүет, үебэ кетен табыс! Биыгини Ийэлэр Дойдуларыгар илт!

Музыка тыабыыр. Ыгытааччы стюардесса буолар.

Стюардесса: - Ытыктабыллаах хотуттар уонна тойоттор! Биыги «Праздник-тур» хампаанна кебүер-семелүетун бордугар

баарбыт. Биьиги лайнербыт «Тусул» о5о уьуйаана уонна Ийэлэр Дойдулара рейсанан кетер. Борт иьигэр температура +23*С.

Учугэйдик кетергутугэр ба5арабыт!

Ыьтааччы (о5олорго): - Уой, наьаа урдугунэн кетен иьэбит ди! Аллара керун эрэ, Ийэлэр Тубуктэрин еруэ уста сытар. Оттон оол туох улахан хайаларай? Былыкка диэри тиийэллэр.

Джинн: - Ити Аан дойдуга биллэр ессе да онобулла илик Тубуктэр, Улэлэр Хайалара. Оннугу истэ иликкит дуо? Ханьык ба5ар ийэттэн ыйыттаахытына эппиэттиэхтэрэ. Ким ийэтигэр кемелеуен ба5арар, хайаларга туьуеххэ. Ба5алаахтар бааллар дуо?

Ыьтааччы: - Кургутун баанын! Биьиги аллара туьэн бастакы посадкабытын оноруохпут.

Туьэллэр.

Ыьтааччы: - Биллэри! Биьиги манна сылдыарбыт кылгаьын иьин, маннай дьибитин хомуйартан сабалыахха.

Ооньуу «Генеральной уборка».

Ыьтааччы: - Биир утуе, учугэй дьыала онобулунна. Биир тубуктээх, онобулла илик хайанан а5ыйаата. Кербуккут курдук, ба5ардахха урдук хайалар да намтыыллар эбит.

Джинн: - Айаммытыгар салгыы турунуохха! Бары кебуер-семелуеккэ олордубут! Кебуер-семелует, уеьэ кетен та5ы! Ийэлэр Дойдуларын урдунэн кет!

Музыка тыаьыыр, «кетеллер». Тулаларын керунэллэр, семелует туьэр.

Ыьтааччы: - Биьиги кухоннай алааска кетен тустубут. Керергут курдук олус улахан. Туох баарый? Иьиттэр, астар. Хата, ооньуохха. Ийэлэргит ас астаары гыннахтарына туох наада буоларын билэбит дуо? Ким ийэтэ ас астырыгар кемелеуерун манна керуехпут.

Ооньуу «Ийэлэр кемелеуееччулэрэ».

О5олор кухняга ас астырыга туох наада буоларын этэллэр.

Ыьтааччы: - Маладьыастар! Аны билигин ханьык бурдук аьын ийэлэргит буьаралларын билэргитигэр куоталаьыахпыт.

Ооньуу «Ким элбэх бурдук аьын билэр?»

Джинн: - Айамыт сал5анар. Кебуер-семелуеппутугэр олонорон кетуеххэ.

Айанныьыллар.

Ыьтааччы: - Ийэлэр профессияларын, улэлэрин бухтатыгар чугаьаатыбыт. Кэлэн туьуеххэ.

Джинн (ийэлэр диэки илиитин үнүр, пассы онорор): - Так-так, биьиги билигин ким ийэтэ туох улэлээбин билиэхпит. Мин ким ийэтэ тугу улэлиирин таайыам. Так-так, Андрей ийэтэ оскуолаба учууталлыыр эбит. Кини кыра о5олору уерэтэр – элбэби билэргэ, ахсаан аа5арга, суот суоттуурга, кинигэ аа5арга. Наьаа наадалаах улэ. Сепке этим дуо, о5олоор? Аны билигин о5олор бэйэбит кэпсээн, ким ийэтэ ханна тугу улэлиирин.

О5олор ийэлэрэ ханна тугу улэлиллэрин кэпсиллэр.

Ыьтааччы: - Элбэби да биллибит. Ессе салгыы айанныахха.

Джинн: - Кеттубут-кеттубут.

Ыьтааччы: - Киэргэнэр сиргэ кэллибит. Ийэлэр кэрэчээн кыргыттарын киэргэтэллэрин олус себулууллэр. Ийэлэрбит кыргыттарын баттахтарын ерерге куоталаьыахтара.

Ооньуу «Ким тургэнник баттабы ерер?».

Салгыы айан.

Ыьтааччы: - Биьиги ийэлэр Ба5а Санааларын сиригэр кэллибит. Джинн, ийэлэр туох ба5а санаалаахтарын билэбин дуо?

Джинн: - Ити ыйытыны ханнык бабарар киби билэр. Хас ийэ бары обото дьоллоох, доруобай, ейдеех, утуе санаалаах буола

улаатарыгар бабарар.

Бытааччы: - Ессе оболоро терешпутгэрин таптыыр, ытыктыыр була улааталларын. Бугун бийиги оболорбут ийэлэрин хайдах курдук таптыылларын истиэхпит.

Эрдэ оболортон ийэлэрин хайдах таптыылларын ыйыталаан баран, ону этиллэр.

Бытааччы: - Бийиги оболорбут ийэлэрин олус уертулэр. Ессе эьихэ, тапталаах ийэлэрбитигэр, музыкальнай эбэрдэ бэлэхтээтибит.

1. «Ийэм кэлиэн иннинэ» - ырыа, кыргыттар;
2. «Эбээ» - ырыа, уолаттар;
3. «Мичээр» - хобоон;
4. «Учугэй» - соло;
5. «Алаас оболоро» - ункуу;
6. «Бийиги ийэбит» - хобоон;
7. «Ийэ кунэ» - хор.

Джинн: - Талааннаах, утуе санаалаах оболору керсен олус уердум. Бийиги Ийэлэр Дойдуларыгар айаммыт манан тумуктэнэр.

Бытааччы: - Оболорбут онорбут минньигэс бэлэхтэрин ийэлэригэр туттарыахтара.

«Тымныы Обонньору ойуурга керсуу»

Оруолларга: Дьэгэ-Бааба – улахан киби;

Тымныы Обонньор – улахан киби.

Бары масынанан ойуурга кэлэн тохтуулар. Тахсан ойууру кере-истэ тураллар. Онтон суол кытытыгар маска плакат ыйанан турарын кереллер. Иитээччи ылан аабар.

Бытааччы: - Кенетук барыан – ыарахаттары керсуен, ол гынан баран Тымныы Обонньору керсуен. Ханас барыан – ойуурга мунуон, уна барыан – хаарга буккуллуон. Теннуен – кэмсиниэн. Оболор, хайа диэки барабыт?

Оболор: - Иннибитигэр, Тымныы Обонньорго.

Бытааччы: - Онтон ыарахаттартан куттаммаккыт дуо?

Оболор: - Суох, куттаммапыт.

Бытааччы: - Оболор, керун эрэ, иннибитигэр ханна эрэ барар стрелка сытар ди, арааьа манан барабыт быьылаах.

Стрелка ыйар сиринэн бараллар. Утары Дьэгэ-Бааба суурэн кэлэр.

Дьэгэ-Бааба: - Оо, мин ойуурбар минньигэс бабайы оболор куулэйдии кэлбиккит ди. Хата, мин эбиэттиир буолбуппун (*салбанар, оболорго биир-биир чугаьыыр, сыттыыр*).

Бытааччы: - Дорообо, Дьэгэ-Бааба, тохтоо эрэ! Сана дьыл чугабаан бийиги ойуурбут хайдах кизгэммитин кере кэллибит. Бабар Тымныы Обонньору керсуехпут диэн. Эн бийиги

оболорбутун тытыма, кугтаама. Хата бийэхэ кемелес. Быраабынныкпыт да чугааата.

Дьэгэ-Бааба: - Чэ, буолун дабаны, дорооболорун оболоор!

Оччоҕо мин сорудахтарбын толорун!

Ытыааччы: - Туох сорудахтын толоробут? Уерууну кытта толоруохпут. Оннук ди, оболор?

Оболор: - Оннук, толоруохпут.

Дьэгэ-Бааба: - Чэ оччоҕо маннык. Бастакы сорудах: мин эийэхэ сорудах этэбин, ону эйиги толорон иэбит. Ейдеетугут дуо?

1. Миэхэ куобах хайдах ыстаналыбын кердерун.
2. Оргуйа турар чаанныгы кердерун.
3. Уулан хаалбыт мороженнайы кердерун.
4. Уоттаах ёлканы кердерун.
5. Бу мин минньигим, хайдах улэиирин кердерун.
6. Уруллэ турар шаригы кердерун.

Сеп, маладьыас оболор эбиккит. Салгы барыаха.

Баран иьэллэр, утары Тымныы О5онньору ёлкатын кизгэтэ сылдьарын кереллер. Киниэхэ тийиэллэр.

Тымныы О5онньор: - Дорооболорун кыргыттаар, дорооболорун уолаттаар! Мин Сана дьыл чугааан ойуурдарбын кэрийэ сылдьабын, мастарбын хаардыбын, соробун кизгэтэбин, кыыларбын аатабын, ырыа ыллыбын.

Бары: - Дорообо, Тымныы О5онньор!

Тымныы О5онньор: - Хата, оболор, мин эийэхэ таабырын таайтарам:

1. Хаар туэр, тымныы буолар ханнык быраабыннык чугааабыты? (Сана дьыл).

2. Сана дьылга саамай кизгэммит, араас уотунан оонньуур туох буоларый? (ёлка).

3. Илиитэ суох урууйдуур, тийэ суох ытырар? (тымныы)

4. Сымнабас, манан суорбан тэлгэнэн сыппыта, кун куускэ

тыкпытыгар уулан хаалбыт. Тугуй ол? (хаар)

Тымныы О5онньор: - Маладьыастар, оболорум, таабырыммын барытын таайдыгыт. Оонньуу туэбит дуо? Дьэгэ-Бааба, аллаах аттарбын, салааскаларбын асал эрэ. Куоталааргытын себулуугут дуо? 2 хамаандаа араахабыт, салааскалаах куоталааахпыт.

2 хамаандаа араахан салаасканы утэн (собон) куоталаааллар. 1 хамаанда Тымныы О5онньор, 2-с хамаанда Дьэгэ-Бааба.

Дьэгэ-Бааба: - Оболор, хата мин эийэ эийэхэ Сана дьыллаабы оонньуу оонньотуом. Эйиги мин этэрбин ейдеен истэбит уонна мин сепке эттэхпинэ «Сеп» диигит уонна ытыскытын таабынабыт, сыыба эттэхпинэ «Сыыба» диигит уонна атаахытын тоьургуугут. «Ёлканы тугунан кизгэтэллэр?» диэн оонньуу.

1. Ёлканы кыыл кемус эрийэхэнэн кизгэтэллэр. (сеп)
 2. Ёлканы рюкзактарынан, суумкаларынан кизгэтэллэр. (сыыба)
 3. Араас уоттаах гирлянданан. (сеп)
 4. Бачынкаларынан, сапожкаларынан. (сыыба)
 5. Чааскыларынан, ложкаларынан, вилкаларынан. (сыыба)
 6. Кулумурдуур сулустарынан. (сеп)
 7. Кылбачыгас оонньуурдарынан. (сеп)
- Маладьыастар, оболор!

Тымныы О5онньор: - О5олорум, маладьыастар! Миэхэ ырыа бэлэмнээн а5аллыгыт дуо? Чэйин, кизгэллээх маспыт тула хорооводтуо5ун.

Хоровод «В лесу родилась ёлочка».

Тымныы О5онньор: - О5олорум ырыалара то5о учугэйэй.

Мин эьиэхэ бэлэхтэрбин туттартыам.

Шоколад биэртэлиир.

Тымныы О5онньор: - Чэ эрэ, о5олоор, мин салгыы Сана дьыл буолуор диэри ойуурдарбын кэрийэ барыам, бэлэхтэрбин бэлэмниэм. Биьиги ойуурбутугар куулэйдии кэлэ сылдыбыккытыгар, махтал! Сана дьыл буолла5ына биьиги эьиэхэ куулэйдии барыахпыт. Керсуеххэ диэри!

«Остуоруйа5а ыалдьыттааьын»

(Сана дьыллаа5ы утренник сценарийа)

Оруолларга: Кыыс – о5о;

Моппууса – улахан кьи;

Хаарчаана – улахан кьи;

Тымныы О5онньор – улахан кьи;

3 урун эьэ – уолаттар;

Заал бырааьынньыктыы кизгэммит. Аптаах музыканан заалга кыыс суурэн киирэр. Илиитигэр снежинкалаах, елка5а ыйыыр, елканы кере-кере тула суурэр, тохтуур.

Кыыс: - Кэрэчээн харыйачаан, миэхэ кемус хаар баар. Кинини манна ыйыам уонна олорон эрэн мечтайдыам (*елка таьыгар турар олоппоско олорор*)... Саамай ба5арар ба5а санаабын этиэм! (*хара5ын илиитинэн саба туттар*). Мин аан дойду дьонугар барытыгар дьолу ба5арыам, улахан дьоннор уонна о5олор бары уердуннэр-кеттуннэр! Тымныы О5онньор барыбытыгар бэлэх биэрдин, бу заалга наьаа учугэй бырааьынньык буоллун! Уонна манна билигин мин до5отторум кэллиннэр, оччо5о бары бииргэ уеруехпут-кетуехпут!

Кыыс турар, аптаах музыканан эргийэр уонна заалга музыканан о5олор киирэн кэлэллэр.

Ыьтааччы: - Кэрэ куммут Сана дьыл!

Тийэн кэллэ сана сыл!

Кердеех ырыа дьизэрэтин!

Уерэ-кете

керсуе5ун!

О5олор хобьонноро:

«Новогодний хоровод» - хобьон.

«Ёлка» - хобьон.

Ыьтааччы: - Биьиги елкабыт кэрэ да,

Кенетун, урдугун.

Ыраахтан чуумпуран олорон

Кэрэхсии кинини керуеххэ!

О5олор мизтэлэригэр олоролор.

Ыьтааччы: - Биьиэхэ Сана дьылга ойууртан

Кыьынны остуоруйа иьэр.

Бырааьынньык сал5анар

Остуоруйа са5аланар!

Остуоруйа5а ыалдьыттааьын музыкатынан Моппуусанка киирэр.

Моппууса (*кыбылла-кыбылла, тереппуттэр быыстарыттан сундук соьон кишэр*): - Ух, тух аатгаах ыараханай, тугу-тугу симпиттэрэй? Мужчина (*тереппуккэ этэр*), керен баран олоруон дуо, нарын кыыс нэбиилэ иьэр ди... (*сундугун*

ёлка анныгар уурар уонна урдугэр олорор). - Буу!

Ытааччы: - О5олор, биьихэ ким кэллэ? Кыысчаан, ким диэн аатгааххыный?

Моппууса: - Кербеккун дуо, Моппуусанка-Дуусанкабын ди! Остуоруйаны аахпаккыт дуо? «Морозко» остуоруйаттан сылдыабын. Чэ, эмиэ то5о кер да кер буоллугут, учугэй буолбатахпын да? Сизэркилэм ханна баарый? (*сиэбиттэн хостоон таьаарар, керунэр*). Хайдах курдук бэйэбэр учугэйбиний: харахчааннарым отоннор, хаастарым сарай курдуктар, уостарым бантиктар! Дьиннээх принцесса! Оттон эьиги манна таах тугу да гыммакка ыллыы-керулуу сылдыабыт!

Ытааччы: - Бугун бырааьыньык ди, Сана дьыл. Керууй, хайдах курдук бары кыраьыабайдарый, мааныларый.

Моппууса (*бастаан астынан ытааччы, о5олор, тереппуттэр танастарын керер, биш эмит кьини эргитэн керер*): - Суох, суох мин себулуур фасонум буотах (*киэр аньар*). Хм! Эьиги танастаргыт диэн, миэхэ билигин суусчэкэ, ээ суох тыьыынча танаастаахпын!

Ытааччы: - Моппуусанка, эн бу сундуугу хантан ыллын?

Моппууса: - Хантан, хантан, ойууртан буллабым ди. Туун сатаан утуйбатабым. Сыттыгым итии бабайы, суорбаным ытырар, оронум кычыргыыр – кьии кыайан утуйбат! Эргичиннэн, эргичиннэн баран, таьырдыа тахсан хаама туьууьубун ди санаан,

хата онтум оруобуна. Арааьа Тымныы О5онньор бэйэтэ сутэрбит быьылаах. Билигин арыйыам! (*арыйа сатыыр – аьыллыбат*). Мужчина, эмиэ олорор! Кербеккун дуо, кыайан арыллыбат ди! Кулуус ханна баарый? Эппиэттээн, кулууьу тургэнник а5алын... а

то хаьытыам, атахпынан тоьур5уом...

Музыка тыаьыыр, Моппууса «ААА-ААА» дии-дии хаьытыыр, атаьынан тоьур5уур. Ытааччы сундугу арыйа сатыыр, да эмиэ кыаллыбат.

Моппууса: - А-а-а (*ытыыр*). Бэлэхтэри, бэлэхтэри ба5арабыын!!!

Ытааччы: - Моппууса, бугун бырааьыньык. Тымныы О5онньор хайаан да барыбытыгар бэлэхтэри тунэтиэ, оттон билигин хата оонньуохха-керулуеххэ уонна ункуулуеххэ.

Моппууса: - Ункуулуеххэ – сеп буолла5а ди, главнайа, улэлиэ эрэ суохха наада. Холобур, полька диэн ункуу баар. Миигин кьитта ункуулуугут дуо?

Ункуу «Сана дьыллаа5ы полька»

Моппууса (*ытааччыга*): - Эьигини кьитта ункуулээтим. Аны Тымныы о5онньор ханна баарын эт!

Ытааччы: - Тымныы О5онньор эйиэхэ то5о нааданый?

Моппууса: - Хайдах то5о диэн! Мин Тымныы О5онньортон бэлэх кэтэьбин. Бу, сундууга игин баар. Эт чэ, Тымныы О5онньор бэлэхтэрин кьитта ханна суппутэй?

Ытааччы: - Мин билбэппин ээ. Хата Хаарчаананы ынырыахха, кини хайаан да билэр, Тымныы О5онньор ханна баарын. Чэийн эрэ, бары бииргэ ынырыахха.

Бары Хаарчаананы ыныраллар. Музыканын Хаарчаана кишэрэн кэлэр.

Хаарчаана: - Дорооболорун, оБолоор! Дорооболорун тереппуттэр, улэыттэр! Сана дьылынан эБэрдэлийбин, дьолу, уерууну баБарабын!

Моппууса: - Бири хатылаа да хатылаа буоллаБай: Сана дьылынан да, Сана дьылынан диэн. Туох Сана дьыла буолуой?!

Тымныы ОБонньор кэлбэт буоллаБына. Сундууга манна баар, оттон эн эьэн суОбун курдук суох. Кинитэ суох сундуугу хайдах арыябыт?

Хаарчаана: - Кулууьунэн. Ойуур устун хааман иьэн бу кулууьу булан ыллым. Эьээм арааьа сутэрбит.

Моппууса: - Дьэ хата боруобалыахха, кулуус баБар сеп тубэьиэ.

Сундугу сэгэтэр, телеграмма булар.

Моппууса (*хаьытыыр, атаБынан тэпсэнниир*): - Албыннаабытгаар!!! Караул! Дьыала эбит эмиэ! Тымныы ОБонньор миигин албыннаабыт, сундукка бэлэх угарын умнубут. Ол-бу диэн суруктаах кумааБыны эрэ хаалларбыт.

Бытааччы: - Моппууса, тохтоо бэйи, хата ааБыахха туох диэн суруллубутун.

Телеграмма: - 3 мин баБа санаабын толордоххутуна, сундуукка бэлэхтэр баар буолуохтара.

Моппууса: - Дьонноор, эмиэ туохпутуй ол? Бэлэхтэр оннугар, эмиэ улэлиэххэ наада. Дьэ билигин тугу гынабыт?

Хаарчаана: - АаБыахха наада, Тымныы ОБонньор туохха наадыар эбитий.

1 сорууда: Бырааьынньыкка 3 урун эьэ баар буолуон баБарабын. Дьэ сорууда эбит! Хантан биьиги кинилэри булабыт?

Моппууса: - Эн бу, Хаарчаана, олох да харана эбиккин ди, оттон интернет диэн туохха нааданый? (*сотовайын таьаарар*) Так, Интернеткэ киирэбит. Телефонунан Сана дьыллааБы заказтар

333-333-222. СМС заказ оноробун. «Тускул» оБо саадыгар тургэнник урун эьэлэр наадалар. Икки, суох ус, суох суох, теьенен элбэх, соччонон учугэй. Эппиэттээтилэр. (*СМС тыаьа иьиллэр*) - Эьиги заказкыт ылылынна. Кэтэьин. Бу керун, тургэн почтанан

кэллилэр.

Урун эьэлэр тахсаллар.

1 эьэ: - Манан сонноохпут,

Хоту олоробут,

Балыгы тутабыт

Мууьунан устабыт.

2 эьэ: - Хаарга кестумээрибит

Муннубутун саптабыт

Ким кербут билэр,

Биьигини кытта керсубэт!

3 эьэ: - Уьук Хоту оннук

Олоробуппут ыраатта.

ТыатааБыга убайбыт,

Урун эьэ буолабыт.

«Урун эьэлэр ункуулэрэ» - бэлэмнэнии белех уолаттара.

Моппууса: - Салгыы аах. Оттон мин пока сынньаньам. Улэ улэнэн, оттон эбиэт бириэмэлээх (*улахан чупа-чупс таьаарар, сиир*).

Хаарчаана: - Иккис соруудах. Сана дьылга саамай учугэй артыыстары ынырын. КимнэБий ол?

Моппууса: - Биллэр дьыала. Ким сыаналаах, ол учугэй. Таак. Интернеткэ туох диэн суруйалларын ааБыахпыт... «Сана дьылы керсе артыыстарда ынырын. Биьиги артыыстарбыт саамай учугэйдэр. 333-222-333 телефонна эрийин». Басков биьихэ кэлбээт, наьаа ыраах, оттон ДалаанаБа заказ наьаа элбэх эбит.

Ункуу ансамбла баар эбит. Ынырабыт дуо? Ыныран. Артистар студияба.

Ункуу «Кыын»- бэлэмнэни белех кыргытара.

Моппууса: - Ессе туох диэн суруллубут?

Хаарчаана: - Уьус соруудах – тереппуттэр уонна оболор Тымныы О5онньору ынырдыннар.

Моппууса: - Ол аата хайдах?

Хаарчаана: - Аптаах тыллары билиэххэ наада.

Моппууса: - Ээ ол диэн. Интернеткэ киирэбит. Туьалаах субэлэр диэни булабыт «Тымныы О5онньору дьэ5итигэр ынырдыгыт да, Тымныы О5оннор сонно эьиэхэ баар буола охсор!». Оо, бу биьиэхэ сеп эбит!!! Так, телефон 222-333-222!

Номеры баттыыр тыас ыыллэр, онтон гудок, ол кэннэ куолас ыыллэр (фонограмма).

Куолас: - Эьиги «Сана дьыллаабы баба санаалар» диэн фирма офиьыгар звоннаатыгыт. Биьиги эьиэхэ тугунан кемелеьебут?

Моппууса: - Биьиэхэ Тымныы О5онньору ыытын!

Куолас: - О5о сааьа? Уол? Кыыс? Аата ким диэний?

Моппууса: - Аа... уол, суох, кыыс! Ессе уол, уонна ессе кыыс. Буккуллан хааллым...

Куолас: - Ха-ха-ха, наьаа учугэй шутка ди, хата! Эьиги заказкытын тутгубут! Тымныы О5онньору кэтэьин! Эьиги уочараккыт 145!

Моппууса: - Ол хайдах? Теье ер куутэбитий?

Куолас: - 4 кун. Тымныы О5онньоттору кьиь бары ынырар. Успейдаабалпыт.

Моппууса: - Даа, сайдыьыбыт уьу.

Хаарчаана: - Хата, биьиги оболору кытта уруккулуу биллэр ньыманан Тымныы О5онньору ынырыахха.

Моппууса: - Ол аата хайдах?

Хаарчаана: - Маннык. Бары бииргэ: 1, 2, 3! Тымныы

О5онньор кэл!

Моппууса: - Эьиги хаьытыыр кэмнитигэр, мин бьейэм да керсе барыам Тымныы О5онньору.

Моппууса суурэн тахсар.

Хаарчаана: - Бары бииргэ уонна улаханнык «Тымныы О5онньор, биьиэхэ елкаба кэл!» диэн ынырыаххайын.

Ыныраллар. Тымныы О5онньор киирэн кэлэр.

Тымныы О5онньор: - Дорооболорун до5оттоор, дорообо сиэнчэьиним!

Дорооболорун тереппуттэр, биьиги керееччулэрбит!

Сана дьылынан э5эрдэлиибин,

Дьолу бабарабьин барыгытыгар!

Чэьин эрэ, «Сана дьылынан!» диэн

Бары тэннэ санарыаххайын.

Бары: - Сана дьылынаан!

Хаарчаана: - Тымныы О5онньоор, биьиги елкабытын кер эрэ.

Тымныы О5онньор: - Ёлка олус учугэй, ессе кэрэчэьин буоллун диэн уоттарын уматыахха наада! Бары бииргэ «1, 2, 3 харыйабыт уота умай!» диэххэ.

Харыйа уота умайбат.

Хаарчаана: - Чэьин эрэ, абалар, чэьин эрэ, ийэлэр, биьигини кытта тэннэ, бары бииргэ «1, 2, 3 харыйабыт уота умай!» диэххэ.

Харыйа уота умайар.

Хаарчаана: - Сатанна, сатанна, харыйабыт уота умайда!!!
Оболоор, чэйн эрэ, хоропроводка туруохха, ырыабытын ыллыахха.

Хоровод «В лесу родилась ёлочка»

Хаарчаана: - Олус кердеех оонньуу баар «Кутерьма» диэн.
Моруос Обонньор, утуктаама! Тоннулар да – бэрэбиэркэлээ!

Оонньуу «Кутерьма»: *Пааранан тураллар. Муннуларынан, ытыстарынан, тилэхтэринэн о.д.а. сыстан тонолор.*

Оонньуу бутэьигэр Тымныы Обонньор. сыбин туттар, сылайар.

Тымныы Обонньор: - Ох, сылайдым мин, олоро туьуем, оболору керуем. Чэйн эрэ оболор, мизэхэ хобооннордо аабын эрэ.

Ыьтааччы: - Тымныы Обонньор, олорон сынньан, оболору ыьт.

*Хобооннор: «Сана дьыл» - улахан белех кьыргьттара
«Сана дьыл» - бэлэмнэнии белех.*

Тымныы Обонньор: - Билигин бырааьыннькпытын салгыахпыт, ырыа ыллыахпыт, ункуулуехпут.

Хаарчаана: - Эй, Хаар кьырпахтара, манна кетен кэлэн Тымныы Обонньору серууккэтин! Тымныынан урун, ункуугутун ункуулээн!

«Хаар кьырпахтарын ункуутэ» - улахан белех кьыргьттара.

Хаарчаана: - Тымныы Обонньор, эькээним, эн сорудаххын биьиги барытын толордубут. Биьизэхэ Моппуусанка кемелеспутэ.

Тымныы Обонньор: - Маладьыастар! Оттон ол кьырааабьсса кьыс ханна баарь? Билигин кинини манна

ынырыахпыт. Тымныылар уонна тыаллар, биьизэхэ Моппуусанканы аБалын!

Тьал тыаа ыьиллэр, Моппууса дэлби тонон киирэн кэлэр.

Моппууса: - Ыччуу, тобо тымныытай! Обону олох

тонордулар, вааще улуйдум! (*Ёлка анньгар олоор*)

Тымныы Обонньор: - Туох кэрэ ёлкатай, кун аайы миигин кэрэ да кьыс кэтэьэр. Ичигэс дуо эйизэхэ, кьысчаан, ичигэс дуо эйизэхэ, кьырааабьсса? (*тайаьынан тонсуйар*)

Моппууса: - Хайдах буоллун, обонньор? Тымныы буоллаба ди, илиилэрим, атахтарым улуйдулэр.

Тымныы Обонньор: (*сонньуйар*): - Уай, туох чудодотай? (*харыйаны биир еттуттэн эргийэн кэлэр, торуоскатынан муостаны тонсуйар*). – Оттон манньк буоллабына, ичигэс дуо, кьысчаан?

Моппууса (турар): - Таак, Обонньор! Бэлэхтэргин мизэхэ биэр, уонна элбэх собуьу (*илиштин нэлэтэр*). Бриллианнары баБарабын! Кемус оБуруолары, биьилэхтэри, былааччыйалары, шубата, утулуктэ уонна женихтарда! Элбэби!

Тымныы Обонньор: - Сана дьыл буоллабына бэлэхтэр баар буолуохтара. Ону да тугу эрэ гьннаххына биирдэ ылабын. Оболортон да ыьт. Оннук ди, оболоор?

Оболор: - Ааьа, оннук.

Моппууса: - Ессе диэ, кьрдьаБас, тугу сизэбиккиний? Мин билигин эйизэхэ кердеруем, ойуурга бараммын харыйаларгын барытын тосту туталаан кээьизэм. Чэ, аБал манна бэлэхтэргин!

Тымныы Обонньор: - Чэ, баБар эн эппитин да курдук буоллун эрэ. Бэлэхтээх сундукпун нэьиилэ соьон аБалбытым. Ол турар.

Моппууса: - Оннук буолуохтаах этэ. Миэнээ! (уерэр)

Тымныы О5онньор: - Кыысчаан, кырдыа5ас кийиэхэ махтанаргын умуннун ди. Уонна сиргэ диэри бокулуоннун.

Моппууса: - Барыларыгар бокулуоннуу сырыттааха, тебем да туллан туьууьу ди.

Фонограмма тыаьыыр.

Моппууса: - Баай-дуол!!! (сундугу арийар, онно бутуннуу мишура). О5онньоор, миигин албыннаабыккын? Настя5а сыаналаах таастар, отгон миэхэ?? Ким да миигин таптаабат, ким да миигин себулээбэт... (ытыыр)

Хаарчаана: - Тымныы О5онньоор, Моппуусанканы бырастыы гынааха ээ, бугун бырааьынньык дии. Биьиэхэ курдук кердеех бырааьынньыкка хаан да сылдыбата5ын иьин кини ити курдук киннээх уонна иитиллиитэ суох. О5олору кытта уерэ-кете сылдыбатах.

Моппууса: - Бырастыы гын миигин, эьээ. Мин кеннестуем, учугэй буолуом.

Тымныы О5онньор: - Чэ буоллун да5аны, бырааьынньыгынан эйигин бырастыы гынабын уонна о5олору кытта оонньууга ынырабын.

Оонньуулар:

1. «Тымныы О5онньору үтүгүн». О5олор ололорлор. Тымныы О5онньор 1 о5о5о кэлэн тайа5ынан таарыйар, ол о5о Тымныы О5онньор талиятыттан тутар уонна Тымныы О5онньор тугу хамсанарын утуктуехтээх. Онтон атын о5ону таарыйар, ол о5о Тымныы О5онньортон тутуьар, эмиэ хамсаналлар. Ол курдук о5олору барыларын ынырар, кэннигэр кутурук курдук субуруьа сылдыаллар тугу хамсанарын утуктэ-утуктэ (чохчойоллор, ыстаналлар о.д.а. хамсанылары

онороллор). Онтон Тымныы О5онньор о5олору тургэнник миэстэлэрин булалларын курдук хамаандалыыр.

2. «Мин хлопушкабын, эн сыттыккын!». Маннай ыытааччы о5олорго кердеех ааттары биэртэлиир: кэмпиэт, хлопушка, сыттык, муус, хаар, моркуоп о.д.а. о5олорго ыйытыы

биэрдэ5инэ ити ааттарын этиэхтээхтэр диэн быьаарар.

Холобур: - ма5аьынтан атыыласпыккын туохха укта5ын? – сыттыкка.

Бу сарсыарда тугу сизьиккиний? – Хлопушка.

Сизькэр туох баарый? – Муус.

Тухтан чэй иьэ5иний? – моркуоптан о.д.а.

3. «Хаар түүэр». Ыытаачы билигин манна заалга дьиннээх хаар туьуе диэн биллэрэр. О5олорго кыра баата бэрллэр. О5олор баатаны ким уьуннук уонна урдуктук салгынна урэллэригэр куоталаьаллар.

4. «Хаарчааналыын уонна Тымныы О5онньордуун оонньоон». Уолаттар уонна кыргыттар хамаандаларыгар арахсаллар. Корзина5а уолаттарга уонна кыргыттарга септеех кыра оонньуурдар бааллар. Уолаттар Тымныы О5онньорго уол оонньуурун илдыьэхтээхтэр, кыргыттар Хаарчаана5а кыьска септеех оонньуурдары илдыьэхтээхтэр.

Тымныы О5онньор: - Сизэннэрим ырыаларын ессе истиэхпин ба5ардым.

Ырыа «Сана дьыл».

Тымныы О5онньор: - Ыллаатыбыт, ункуулээтибит, оонньоотубут,

Остуоруйа5а да сырыттыбыт.

Ыраах сиртэн эьиэхэ,

Кэьии-бэлэх а5аллым.

Аптаах тылбын санарыам

Сундук аанын арийыам.

Хаар! Хаар! Муус! Муус! Сана дьылга дьикти буоллун!
Аптаах сундуукка бэлэхтэр баар буоллуннар (*тайабынан сиритонсуйар уонна сундуугун арийар*)!

– Кэрэ кыысчаан Моппууса, мин эйиэхэ шарик бэлэхтиибин (*сундуктан шарик табаарар*).

Моппууса: - Миэхэ туохха нааданын эн шаригын? Бэлэх ба5арабын!

Тымныы О5онньор: - Эн ибин кер ээ.

Моппууса (*шарик ибин керер*): - Ону мин хайдах хостуубун? О5олор, этин эрэ, хайдах ылабын?

О5олор этэллэр, Моппууса шарик уеэ олорор уонна шаригы тэээр, сурук табаарар.

Моппууса (*суругу тэнитэр, уерэн ере экириир*): - Уай, Канара5а путевка. Мин дэриэбинэ5э олорбоппун, Канара5а кетебуун, кыыны бы5а онно кыстыам, Канара5а сок ибизм фрукта сизэм, пляжка сетуелуем, загардыам. Керсуеххэ диэри о5олор, махтал Тымныы О5онньор. Самолекка ыксаатым.

Моппууса уерэн-кетен тахсар.

Тымныы О5онньор: - Кэлин биирдии миэхэ5э –
Бэлэхтэрбин туттардыам.

Бэлэх тунэтиитэ.

Бытааччы: - О5олор, Моруос о5онньорго уонна Хаарчаана5а быраабынныкпытын кэлэн киэргэппиттэрин, бэлэхтэрин ибин махтаныххайын.

Тымныы О5онньор: - Билигин фотосессия биллэриэхпин ба5арабын! Билинни уйэ5э селфи мода буолбут. Селфины сатаабалпын да буоллар ыксаабакка тусууем... Ватсаабынан

бытаарын, ойуурдаабы кыылларбар кердеруем, эйиги детсадкыт туьунан кэпсиэм!

Фотосессия

Тымныы О5онньор: - О5олоруом, айаммытыгар
Биьиги билигин барбыт.

Ыраах, чугас детсадтарга

Бэлэхтэрбитин ильдэбит.

Тымныы О5онньор уонна Хаарчаана бараллар.

Горох ыраахтаа5ы дыбарыаьыгар ыалдьыттааьын

(Сана дьылла5ы утренник сценарийа)

Оруолларга: Шут – улахан кьиь,
Ыраахтаа5ы – улахан кьиь,
Несмеяна – улахан кьиь,
Жмотя – улахан кьиь,
Буратино – улахан кьиь,
Дьэгэ-Бааба – улахан кьиь,
Меьеччук – о5о.

Зал быраабынныктыы киэргэммит. Фанфар.

Бытааччы: Мин таптыбын кэрэ кэми
Сана дьыл сана уеруулэрин.
Кьиь – аймах ахтар кэмэ
Тийэн кэллэ, тийэн кэллэ!
Кэрэчээн куех харыйабыт

Оонньуурдара тырымныылар.
Тымныы кыбын обонньорбут
Сана дьылы сизтэн кэлиэ.
Сана дьыл, Сана дьыл,
Саргылаах Сана дьыл,

Сана дьыл кэрэтиэн,
Сана дьыл!

1. *«Сана дьыл» - хобоон*

2. *«Сана дьыл» - ырыа бары*

Ыгытааччы: - Сана дьыл буолара чугааата. Кини биьихэ барыбытыгар учугэй, кердеех эрэ буоллун! Уерун-кетун! Сана дьылынан! Сана дьолунан!

Бары: - Сана дьылынан! Сана дьолунан!

Ыгытааччы: - Горох Ыраахтаабы Сана дьыллаабы баалыгар ынырыллыылаахпыт. Туундаранан табаларынан айаннаан Горох ыраахтаабы дыбарыабыгар тийиэхпит.

3. *«Туундара ынырар» - ырыа бары.*

Ыгытааччы: - Харанаба суолбутун ыйар, сырдатар тонмут чабыл сулустар!

4. *«Сулустар» - ункуу уолаттар.*

О5олор маскарадтарын танабын кэтэллэр.

Сабыы арыллар. Фанфары.

Бэьилэй музыканан Шут Гороховай ыраахтаабы укаазтаах суурэн киирэр. Елканы тула тегуруйэ суурэр, керееччулэр иннилэригэр турар.

Шут: - Дьоннор, сана укаабы истин, ыраахтаабы бирикээс табаарда. Маннык.

Ыраахтаабы елка кэнниттэн тахсан кэлэр. Шуттан кумаабытын ылар.

Ыраахтаабы: - Бугун баал биллэрэбин,
Кердеех-нардаах, Сана дьыллаабы!
Остуоруйа геройдара
Баалга баар буолуохтара!
Принцтары уонна принцессалары

Быраабынныкпар куутэбин!

Шут: - Горох ыраахтаабы дыбарыабыгар
Маннык сууруу-кетуу буолбатаба ыраата.
Заалы сууйдубут, киэргэттибит,
Елканы ер симээтибит.
Кавалердар киэргэнэн
Бытыктарын тарааннылар.
Оттон даамалар платьеларын
Кыраныысса табыттан а5аллылар.
Барыта буттэ, бэлэм буолла,
Ыалдыттар дыбарыаска кэллилэр.

Сказочнай фанфар.

Вальс тыабыыр. О5олор паранан киирэллэр. Елканы эргийэн кэлэн керееччулэргэ кыргыттар реверанс, уолаттар поклон онороллор.

Шут: - Урдук сололоох, Горох ыраахтаабы! (*о5олор ортолоругар киирэллэр*)

Ыраахтаабы: - Олус учугэй, олус учугэй!
Баал абылынна!!!

Дыбарыас кылбачыйан, киэргэнэн олус учугэй. Музыканнар миэстэбитигэр бааргыт дуо? (1 принцессаны ункуугэ ынырар). – Эйигин кытары ункуулуехпун бабарабын. Барыгытын ункуугэ ынырабын.

5. *Вальс «Менуэт»*

Оболор олопоско ололорлор. Елка кэнниттэн Ыраахтаабы улахан суоттаах тахсар.

Шут: - Эьиги урдук сололооххут, тобо эмиэ эьижэ суот наада буолла? Эьиги бугун харчыгытын аабаары гынныгыт дуо?

Ыраахтаабы: - Шут Гороховай, ейдеебет буоллааххына,

санарыма!

Шут: - Санарбаппын, санарбаппын.

Ыраахтаабы: - Суоту эйижэ абаллым. Олор уонна улэлээ!

Шут: - Бырааьынньыкка улэлиибин дуо? Тугу аабабыт, оччобо?

Ыраахтаабы: - Мичээрдэри!

Шут: - Тугу, тугу?

Ыраахтаабы: - Мичээрдэри диибин ээ! Мин Тымныы Озонньор биллэриитин туппутум. Тыьынча мичээри хомуйдахпытына Тымныы Озонньор бийиги баалбытыгар кэлиэхтээх.

Шут: - Хайдах ону хомуйабын? Оччо элбэби хантан ылабын?!

Ыраахтаабы: - Эн учугэйдик кер ээ. Оол кер эрэ – 1 мичээр. Ону эн аахпатын (*суокка тардар*). Ол – иккис...

Шут суоту ылар, музыканан залы тула суурэр уонна мичээрдэри аабар, ессе кердуу барар.

Ыраахтаабы: - Барыта миэстэтигэр курдук. Мин кыыьым Несмеяна эьигини кытта оонньуон-керулуен бабарар.

Кыыьын Несмеянаны сизтэн табаарар.

Ыраахтаабы: - Чэ, чэ, Несмеяна, ытаама. Мороженнай сизэххин бабарабын дуо?

Несмеяна: - Бабарбаппыын! (*ытыыр*)

Ыраахтаабы: - Оччобо пирожнай?

Несмеяна: - Бабарбаппыын! (*ытыыр*)

Ыраахтаабы: - Эт, оччобо, тугу бабарабын?

Несмеяна: - Санарыахпын бабарбаппын,

Аьыхпын да бабарбаппын!

Куну быьа ытыам,

Кими да истиэм суоба!

Ааа-ааа, ыыы-ыыы...

Ыраахтаабы: - Чэ, чэ, тохтоо, ытаама. Эн ытыыргыттан коронам кыннары барда.

Несмеяна: - Син биир ытыам! (*атаьынан тэбиэлэнэр*)

Тобо хаьытыырым

Эьижэ тугун наадатай!

Тугу да бабарбаппын,

Барыта надоел буолла!

Ууу-уу, ыыы-ыыы...

Ыраахтаабы: - Шут, укаазта аах!

Шут (аабар): - Эмиэ указ кетен кэллэ,

Ыраахтаабы бирикээс табаарда:

Ким сарыабынаны куллэрбит

Ол саарыстыба анаарын ылыаба!

Несмеяна: - Итии бабайы! Абытай да абытай!

Ыраахтаабы: - Оччобо таьырдьа таьыс, онно тымныы.

Несмеяна: - Кыыыны бабарбаппын, сайыны бабарабын! (*ытыыр*)

Ыраахтаабы: - Тууй-сизэ, тугу да толкуйдаабат! Ессе сарыабына уьу! Кыыын буолбата буоллар хаар да суох буолуо этэ, ону эн билэбин дуо?

Несмеяна: - Син биир сайыны бабарабын!

Ыраахтаабы: - Эмиэ эпитин эттэ! Оттон кьынны оонньуулар туьунан умуннун дуо? Ыалдыттартан ыйыт, кинилэр эйиэхэ санатыахтара.

6. **«Ким кизгэттэ» - ырыа**

Несмеяна син биир ханпырыыстыыр.

Ыраахтаабы: - Ким сарыабынаны куллэрэрэ буолла!

Шут: - Арааба ким эрэ суурэн иьэр.

Тетя Жмотя киирэр.

Жмотя: - Здрасьте! (*поклоннуур*) Уоаай, уоттара барыта тыган тураллар ди. Харчы бебе аабара буолуо! Оттон танастара-танастараа! Бары баайдар. Уой, куабаан буолаары гынным!

Ыраахтаабы: - Туох ыалдыт, хантан кэллэ? Дед Моруос кэлиэхтээх этэ ди.

Жмотя: - Бабыба, мерси. Кини таксинан барта. Онтон мин мээне харчыбын ыспаппын. Мунньабын да мунньабын.

Ыраахтаабы: - Ессе тегул ыйытабын: эн кимниий?

Жмотя: - Мин Дьэгэ-Бааба балтабын, тетя Жмотя деммин. Мин эйиэхэ са..., суох эргэ ботабынан кэллим (*кердерер*). Санабын харыстыыбын абай. Эйиэхэ кэлэргэ ыраага да бэрт. Санабын алдыатан кэбиьим, ол кэннэ атаах сыгыннаах сылдыам дуо?

Несмеянаны керер.

Жмотя: - Бу эмиэ киммитий? Танныбыт абай ди! Танаскын «Снежной королева» мабаыыныттан ылбытын дуо? Мин эйиэхэ подарокпын асаллым. Ытаан бут! Мин набаа учугэйбин.

Меееччугуттэн маллары табаарар.

Жмотя: - Мэ, эйиэхэ биэрэбин, кенеьум суох, туохпун да харыыйбаппын. бу платье. Хаан эрэ кэтэр эрдэхпинэ кырабаабисса да кырабаабисса этим. Оттон бу бэйэтэ астаах скатерть, хайабастааба туох буолуой! Хобордоохпун эмиэ

бэлэхтиибин. Сууйдахха, соттоххо кылабачыйыа да кылабачыйыа. Сизеркилэ оннугар туттуон.

Ыраахтаабы: - Ай – яй – яй, туох буолбут дааматай?

Несмеяна ессе ытыыр, бырабаттанар.

Ыраахтаабы (Шутка): - Бу даманы тургэнник атаар!!!

Шут Жмотя маллары хомуйар, табаарар.

Бэьизлэй музыканан Буратино киирэн кэлэр.

Буратино: - Миигин дьоннор дьикти мас уолчаан дииллэр. Уьун муннубун барыга бары угабын, мин кимниий?

Оболор: - Буратино.

Буратино: - Сеп, мин Буратино диэммин. Мальвинаттан курээтим. Иитэн-уерэтэн тахсар. Надоел буоллум. Накаас диэтэбин ди. Ессе Саьылтан уонна Куоскаттан куоппутум. Онон билигин босхо сылдыабын – набаа учугэй! Уой, набаа элбэх кьи баар эбит ди. Дьиктилэр хонуулаа дуо бу?

Ыраахтаабы: - Эн мин, Горох ыраахтаабы, дыбарыаспар Сана дьыллаабы баалыгар кэллин.

Буратино: - Ок, сизэ! Набаа учугэй, мас уунэн турар ди. Киэргэммит абай! Араас бары ууммут. Билигин мин кинини сахсыйыам уонна бу оонньуурдары эйиэхэ, оболор, тунэтиэм.

Шут: - Хайдах буоллун, итинник гыныллыбат!

Буратино: - Оттон кинилэр мин доботторум ди. Мин кенеье суохпун, оболор оонньоотуннар ээ.

Ыраахтаабы: - Сеп, сеп, кенеьун суох. Ол эрэн киэргэммит харыйа Сана дьылга туруохтаах.

Буратино: - Сана дьыл диэн кимий? Карабас Барабас дуо?

Ыраахтаабы: - Суох, добочуок. Хата, биьигини кытта хаал, оччоо барытын керуен. Маннык учугэй быраабынныгы ханна да булуон суоба. Сана дьыл тугун Магина этиэбэ.

7. *«Что такое Новый год?» – ховоон*

Ыраахтаабы: - Харыйабыт кырдык да набаа учугэй. Ессе сырдык чабылхай буоларыгар туга эрэ тийбэт курдук. Ким эмит билэр дуо, оболоор?

Оболор эппиэттэрэ.

Ыраахтаабы: - Сеп, оболор, сеп! Уоттарын уматыахха! Бары тэннэ 1, 2, 3 харыйабыт умай – диэххэ.

«Елочка, зажгись». Оболор этэллэр, елка умайбат.

Ыраахтаабы: - Ким эрэ эппэтэ быбылаах, ким эрэ санарбата. Чэ эрэ, ессе этиэххэ, тэбис тэннэ – 1, 2, 3 харыйабыт умай.

Харыйа умайар, бары ытыстарын табыналлар. Несмеяна кулэр.

Шут: - Хороводка киириэххэ! Музыкаа!

8. *«Елочка» - хоровод.*

Буратино: - Эьихэ набаа бэьилэй эбит ди. Мин, оболор, эьихэ барыгытыгар манньяттарбын бэлэктиэм. Набаа элбэхтэр, орубуна биэстэр.

Шут: - Сатаан аахпаккын дуо? Манна хас оо баарын билэбин дуо? Барыларыгар манньяттарын тийбэттэр.

Буратино: - Оччобуна бу манньяттарбын лабааларга ыйаталыам. Ыйанан туруохтара-туруохтара, улаатыахтара. Оччоо манна элбэх бабайы харчы баар буолуо (*елканы тула сылдьан «манна ыйыам» дии дии хаамар*).

Ыраахтаабы Шутка: - Хайа, Гороховай Шут, мичээрбит хас буолла? 1000 буолла ини?

Шут: - Ессе 3 тийбэт (*ыалдьыттары кере суурэр*). Буолла, буоллаа! 1000!

9. *«Тымныы Моруюс обонньор» – ховоон*

Ыраахтаабы: - Оболор, Тымныы Обонньору ынырыахха! Тымныы Обонньору ыныраллар. Ким эрэ елка диэкиттэн синньигэс бабайытык санарар.

Шут: - Елка диэки санараллар ди кердуюххэ.

Елкаба кердууллэр.

Ыраахтаабы: - Ой, керун эрэ, оболоор, дьиннээх Тымныы Обонньор (*куукуланы ылан илиитигэр кэтэр*), кып кыра ди.

Кукла Тымныы Обонньор (синньигэстик): - Горох Ыраахтаабы, тооо керебуун? Миигин куьабан аптаах кьи бу курдук кып-кыра гынан кэбиспитэ. Онтон тайахпын ол хаар кэннигэр бырахпыта. Миигин онно илт.

Ыраахтаабы Тымныы Обонньору хаар чемеххе уураар. Хаар чемех кэннигэр олорор кьи кукланы кэтэр уонна тайабы кердуур.

Кукла Тымныы Обонньор: - Билигин мин аптаах тайахпын булуом. Оччоо эьиги миэхэ кемелеуеххут (*кердуур*). – Оо, бу сытар (*ыраахтаабыга тайабын биэрэр*). – Устэ сиргэ орус уонна Тымныы Обонньор улаат диэ!

Ыраахтаабы Тымныы Обонньор кердеуутун толорор, Тымныы Обонньор кыратык улаатар.

Орто Тымныы Обонньор: - Уой, уой! Син биир кырабын дии. Ессе орус!

Музыка тыаьыыр.

Ыраахтаабы ессе Тымныы Обонньор кердеуутун толорор. Тымныы Обонньор улаатан киирэн кэлэр.

Тымныы О5онньор: - Барыта миэстэтигэр турда (*танаьын кеннестер*). Дорооболорун, оболоор, эыигини кытта ырыа ыллыам, оонньуом-керулуем уонна Сана дылы керсуем. Сана дылынан барыгытын э5эрдэлиибин, дьолу-соргуну ба5арабын! Бары хороходка туруоххайын.

10. *«Сана дьыл» - хороход.*

Тымныы О5онньор: - Наваа да учугэй ырыа (*ытыьын таьынар*). Оболор, оонньуохха. Эыигини кытта оонньооботобум

ыраатта. Тегуруччу турун эрэ, илиилэргитин уунун. Торуоскабынан ким илиитин таарыйдахпына, ол обо тонон хаалар.

Оонньуу «Тоноруом».

Несмеяна: - Тымныы О5онньорго ырыабытын бэлэхтиэххэ

11. *«Тымныы Моруос о5онньор» – ырыа*

Ыраахтаа5ы: - Кырдьык да, Тымныы О5онньор, Хаарчаанабыт ханнаный?

Тымныы О5онньор: - Кырдьык да, сизэнэ кыьыым, Хаарчаанам, кэлбэтэ5э дуо? Ханнаный? Ау! Хаарчаанаа-а! Иккиэн кэлэн испиппит. Оттон миигин аптаах кыи кып-кыра гынан кэбиспитэ. Хаарчаанам арааьа ойуурга муммут быьылаах. Ынырыахха. Биьигини истэн кэлиэ.

Хаарчаананы ынырыы.

Хаарчаана танаьын Дьэгэ-Бааба кэтэн кишэр.

Дьэгэ-Бааба (ыраахтан): - Истэбин, истэбин! Мин кэллим. Дo5отторум, дорооболорун!

Тымныы О5онньор: - Сизэнэ кыьыым, Хаарчаанам, кэллэ! Баьыбаларын, оболоор! Кер эрэ, Хаарчаана, до5отторбут бе5е мустубуттар. Бу мин билэр куобахчааным олорор. (*Куобахха*) Билигин мин эйиэхэ моркуоп а5алыам.

Тымныы О5онньор моркуоп а5ала барар.

Дьэгэ-Бааба: - Хата, Тымныы О5онньору дьэбэлиэххэ! Кэл эрэ, манна. (*улахан куоба5ы ынырар, кыраны бэйэтин кэннигэр саьыарар*)

Тымныы О5онньор кыра моркуоптаах кэлэр.

Тымныы О5онньор: - Мэ, куобахчаан. Уой да, улаатан хаалбыт ди! Бу моркуоп эйиэхэ кыра, кыратык тохтуу тус, билигин улахан моркуобу а5алыам.

Тымныы О5онньор барар. Дьэгэ-Бааба куобахтары атастаьыннарар. Тымныы О5онньор улахан моркуобу соьон а5алар.

Тымныы О5онньор: - Хайдах курдук эйиэхэ улахан моркуобу а5аллым. Уой! Куобахчаан эмиэ кыра буолбут. Тугу гыныахха? Эмиэ кыра моркуобу а5ала барыахха.

Тымныы О5онньор барар, Дьэгэ-Бааба куобахтары эмиэ уларытар. Тымныы О5онньор кыра моркуоптаах тахсан кэлэр, соьуйар.

Тымныы О5онньор: - Иэдээн да буолар эбит. Эмиэ куобахчаан улааппыт! Тургэнник улахан моркуоп а5алыахха наада.

Тымныы О5онньор барар. Дьэгэ-Бааба куобахтары иккиэннэрин таьаарар. Тымныы О5онньор улахан моркуобу а5алан иьэн куобахтары керер, кулэр.

Тымныы О5онньор (Дьэгэ-Бааба5а): - Хаарчаана, миигин дьэбэлээбит эбиккин ди (*куобахтарга моркуоптарын биэрэр*). Хаарчаана, бугун эн хайдаххын эрэ ди!

Дьэгэ-Бааба: - Ол хайдах? (*танаьын кеннерунэр, батта5ын кулгаа5ын кэннигэр кеннестер*)

Тымныы О5онньор: - Уой да, кулгаахтарын то5о улахаттарай?

Дьэгэ-Бааба: - Ити эйигин учугэйдик истээри.

Тымныы О5онньор: - Оттон муннун то5о улаханай?

Дьэгэ-Бааба: - Муннум, муннум! Ити куобахтары сыттаан булаары. Ха-ха-ха!

Тымныы О5онньор: - Оттон тиийин то5о улаханай?

Дьэгэ-Бааба: - Куобахтары сизэри!

(Хаарчаана танаьын устар)

Тымныы О5онньор: - Дьэгэ-Бааба эбиккин ди. Оттон мин сизэнэ кыыбым, Хаарчаанам ханнаный? Эппиэттээ эрэ!!!

Дьэгэ-Бааба куотар, Хаарчаанатын танаьын тута сылдьар. Тымныы О5онньор ситэ сатыыр. Дьэгэ-Бааба «минньигэр» олон куотан хаалар.

Тымныы О5онньор: - Дьэгэ-Бааба Хаарчаанабын уорбут. Хайдах гынабыт, о5олоор! Ессе тегул ынырыахха!

Хаарчаананы ыныраллар. Хаарчаана уерэн-кетен суурэн киирэр.

Хаарчаана: - Эьээ, о5олоор, дорооболорун! Дo5оттору кытта керсер то5о учугэйэй! Дьэгэ-Баабаны бырастыы гынын. Ойуурга мунан хаалбышпар Дьэгэ-Бааба керсен дьэитигэр ильдэн аьапшыта, ириэрбитэ. Сылайан утуйан хаалбытым. Утуйа сыттапына эьиэхэ кэлэн барда.

Тымныы О5онньор: - Чэ буоллун, бырастыы гыныахпыт.

Ыраахтаа5ы: - Хата, о5олор, бырааьынньыкпытын салгыы ытыахха. Хаарчаана, Тымныы О5онньор кэллилэр. Барыта орун-оннугар турда. Ункуугэ ынырабын.

Хаарчаананы ункуугэ ынырар. Кыратык ункуулуулэр, онтон Ыраахтаа5ы Несмеянаны, Хаарчаана Тымныы О5онньору. Онтон тердуен биирди киьини. Оннук салгыы бары ункуулуулэр.

Тымныы О5онньор: - Ункуулээн сылайдым. Сынньаньам. *(олорон утуйан хаалар)*

Ыраахтаа5ы: - Тымныы О5онньорбут сылайан утуйан хаалла. О5олор, Тымныы О5онньорго сюрприз оноробут да? Кини куруук биьиэхэ бэлэх онорор ди, аны биьиги киниэхэ бэлэх оноруохха. Керун эрэ утулугэ суох кэлбит ди. Утулук бэлэхтиэххэ *(Тымныы О5онньор тобугар утулугу уураар)*. Бэргэьэтигэр уонна

тайа5ар суолун сырдатарын курдук сулустары иилиэххэ.

Несмеяна: - Наьаа учугэй буолла! О5олор, Тымныы О5онньор уерэрэ да уерэрэ буолуо ди. Мин наьаа уердум.

Тымныы О5онньор уьуктан кэлэр. Утулугу керер, тайа5ын керер, дьиктиргиир.

Тымныы О5онньор: - Хайа, бу тугуй? Тугун бэрдэй! Ким миэхэ бэлэхтээтэ?

Хаарчаана: - Ессе бэргэьэн эмиэ сулустаах, эьээ. Ити барытын бу о5олор бэлэхтээтилэр. Аны ойуурга муммакка айанныахпыт.

Тымныы О5онньор: - О5олор, баьыбаларын! Сынньаньым, уердум а5ай. Чэ эрэ, о5олор ырыа5ытын, ункуугутун тардан кэбиьин.

12. «Сана дьыл» – хoьoон

13. «Добрий жук» – ункуу

Ыраахтаа5ы: - Моруос О5онньор, оонньуубут дуо? Сасыьылаах оонньуохха. О5олор сасыьылаах оонньууларын себулуулэр а5ай. Ди, о5олор?

Тымныы О5онньор: - Чэ оонньуохха. Мин таах булаттырым буолуо.

Оонньуу «Харах симси»: Тымныы О5онньор хара5ын симэр, 10-на диэри аа-дьуо аа5ар. Ол бириэмэ5э Ыраахтаа5ы

оБолору ынырар. ОБолор тыаба суох Тымныы О5онньор кэннигэр стройдаан тураллар. Тымныы О5онньор билбэтэ5э буолар. Хара5ын арийан кердуур, оБолор кэннигэр уемэ сылдьаллар. ОБолору булбакка ыксаан Ыраахтаа5ыттан кердеьер, оБолор кэнниттэн тахсан кэлэллэр. Тымныы О5онньор соьуйар, уерэр, дыктиргиир.

Несмеяна: - Тымныы О5онньор, эийэхэ мин эмиэ биир оонньоулаахпын. Уолаттар кэлин эрэ.

Оонньоу «Таарыйбакка аас»: Уолаттар атахтарын аччайан муостаба олороллор. Тымныы О5онньор хара5ын шарфигынан баайаллар, устэ эргитэллэр, уолаттар атахтарын таарыйбакка ааьыхтаах. Уолаттары Тымныы О5онньор эргийэр кэмигэр туруортууллар.

Ыраахтаа5ы: - ОБолор ыллаатылар, ункуулээтилэр, бары оонньоотубут. Тымныы О5онньор, бэлэхпитин ылар кэммит кэллэ ини. Бэлэхтээх меееччуккун абаллын дуо?

Тымныы О5онньор: - Ээ, мин меееччугум аптаах ээ. Ким да кербете5е дуо, хата?

ОБолор: - Суох.

Тымныы О5онньор: - Чэйин эрэ, кердуеххэ оБолор. Олопосторгут аннын керун эрэ. Эмиэ мэниктээн суппут (кердуур онно-манна). Хайа ким да булбата дуо? Оччо5о аптаах тылбын санарыам:

Муустар, салааскалар,

Хаардар, буур5алар –

Киирэн кэл мин

Аптаах меееччугум!

Меееччук суурэн киирэр.

Тымныы О5онньор: - Ханна сутэ сырыттын?

Меееччук: - Куулэйдии сырыттым.

Тымныы О5онньор: - Биир сиргэ туруохтаах, эбэтэр миигин батыба сылдьыхтаах этин!

Меееччук: - Бугун Сана дыыл, онон барыта таннары буолуо.

Музыка тыаьыыр. Меееччук куотар, Тымныы О5онньор сырсар. Меееччук аан кэннигэр суурэн хаалар, Тымныы О5онньор кэнниттэн аан кэннигэр барар. Меееччуккэ подарогы уга охсоллор.

Ыраахтаа5ы: - Шут Гороховай, туруоххут дуо, Буратинолуун Тымныы О5онньорго кемелеье суурун, меееччугу тугуун! ОБолор аны бэлэ5э суох хаалыахтара.

Несмеяна: - Хата мин оБолорго фокус кердеруем.

Фокус: Дьэнкир кувшинна уу кутуллар. 2 ыстакаанна (тугэхтэригэр марганка уонна зеленка кутуллубут) кувшинтан уу кутар. 1-кы стакан розовой, 2-с стакан от куех буолаллар.

Тымныы О5онньор подароктаах меееччугун соьон киирэллэр.

Тымныы О5онньор (меееччугэр): - Тутулуннун ээ, мэник да меееччуккун! Бу сырыыга куотуон суо5а. Кемелеееччулэрим да элбэхтэр.

Бэлэх тунэтиитэ.

14. «Сана дыыл бэлиэтэ» - ырыа.

Тымныы О5онньор: - Дьэ уонна, оБолор, сылайдым,
Дьибэр – муус бай5албар барабын,
Эьиилги баччаанна диэритин
Эйэлээх, елуердук олорун!
Элбэх диэн билиитэ инэрин!
Иккилии киилэ «сыа» эбиллин!

«Сана дьыллаабы остуоруйа»

Оруолларга:

Хаарчаана – улахан кьи;

Кутуйах – оҕо;

Куобах – оҕо;

Бетуук – оҕо;

Сабыл – оҕо;

Эбэ – оҕо;

Рассеянной – улахан кьи;

3 хаар кьи – оҕолор;

Тымныы Оҕонньор – улахан кьи.

Ыт: - Кулгаахтаргытын черетун,
Харахтаргытын кэнэтин,
Сана дьыллаабы остуоруйа
Кыбынны ойуурга эыгини ынырар.
Онно муус манан дьизэ
Хаар ортотугар кестер.
Ким олорор манна?
Оҕолорго эн кеьун!

«Зимняя сказка» - хобьон

«Чабылхай сулуьум» - соло.

Музыканын Хаарчаана тахсан кэлэр. Дьизин таьын хаарынан кизэргэтэр.

Хаарчаана: - Муус дьизэбитигэр эьээбин кытта иккиэн олоробут. Бырааьынньык иннинэ дьизэбин хаарынан кизэргэттим. Манна хаардары ыяатым, оттон манна – муустары (*кердерер*). Дьизэм иьигэр харыйа баар, Сана дьылы керсуеххэ сеп. Кердеех буоллун дьизэн доьотторбун ынырыам: Бетуукчээни уонна кутуйабы, Куобахчааны уонна Сабылы, эьэни. Уой! Оттон эьээм – Моруос оҕонньор ханнаый? Сарсыарда ойуурга барта да кэлэ илик, кинини ыныра бардым.

Хаарчаана барар. Музыканын кутуйах суурэн киирэр.

Кутуйах: - Уой, наьаа учугэй дьизэчээн турар (*дьиз иьин енейен керер*). Иьигэр харыйа баар. Сана дьылы керсуеххэ сеп. Хата харыйаны кизэргэтиэм.

Дьиз иьигэр киирэр. Куобахчаан ойуоккалаан киирэр.

Куобах: - Уой, наьаа учугэй дьизэчээн турар. Сана дьылы манна ылыахха сеп эбит ди. Тук-тук-тук, тук-тук-тук, ким дьизэчээннэ олорор?

Кутуйах (*дьизттэн тахсан кэлэр*): - Мин, Хороонньут кутуйахпын. Онтон эн кимниий?

Куобах: - Оттон мин ойуоккалас куобахпын. Сана дьылы бииргэ ылыахха эрэ!

Кутуйах: - Харыйаны кизэргэтиэхпит этэ да, оонньуурдары хантан ылабыт?

Куобах: - Хантан ылары мин биллим! Куобахчааннары ынырыахха. Куобахчааннар , кэлин, харыйаны кизэргэтиэхпит!

Куобахчааннар суурэн киирэллэр, илишлэригэр моркуоптаахтар.

«Куобахчааннар» - ункуу.

Ункуулээн бутэн баран дьиз иьигэр кишрэн харыйа5а моркуонтарын ыйыыллар. Тахсыбаттар.

Музыканын дьобуннаахтык Бетуук хааман кишрэр, корзина5а сьмыыттардаах.

Бегуук: - Уой, набаа учугэй дьиз турар. Сана дьылы манна ылыахха сеп эбит ди. Тук-тук-тук, тук-тук-тук, ким дьизээннэ

олорор?

Кутуйах, Куобахчааннар дьизттэн тахсаллар.

Кутуйах: - Мин Хорооньут Кутуйахпын!

Куобахтар: - Биьиги ойуккалас Куобахчааннарбыт!

Бары: - Оттон эн кимниий?

Бегуук: - Мин – Бетуукчээмин, кьыыл кемус тараахчааммын! Хата, Сана дьылы бииргэ ылыахха.

Кутуйах: - Биьизхэ кемелес, Бетуукчээн, харыйаны киэргэтэргэ. Онтон бары Сана дьылы ылыахпыт.

Бегуук: - Миэхэ боростуой буолбатах, кьыыл кемус киэргэллэрдээхпин. Эбириэн куурусса харыйаны киэргэтэргэ биэрбитэ.

Махтанан баран бары дьизэ5э кишрэн елка киэргэтэллэр.

Музыканын Сабыл кэлэр.

Сабыл: - Туох дьикти, кэрэ дьизтэй?! Сана дьылы манна ылыахха сеп эбит. Тук-тук-тук, тук-тук-тук, дьизээннэ ким олорор?

Кутуйах: - Мин Хорооньут Кутуйахпын.

Куобахтар: - Биьиги ойуоккалас Куобахчааннарбыт.

Бегуук: - Мин Бетуукчээн Кьыыл кемус тараахчааммын.

Бары: - Оттон эн кимниий?

Сабыл: - Мин Сабылыкаан эдьийбин. Сана дьылы хата бары бииргэ ылыах!

Кутуйах: - Сабылыкаан елканы киэргэтэрбитигэр биьизхэ кемелес. Сана дьылы бары бииргэ ылыахпыт.

Сабыл: - Мин Сабылыкаан кьырааабыссабын. Киэргэнэрбин себулуубун. Миэхэ брошкалар, биьилэхтэр, ытарбалар бааллар. Оттон харыйачааны обуруоннан киэргэтиэхпит. Чэй эрэ, обуруолар, кэлин, харыйаны киэргэтэргэ

кемелеун!

Обуруолар кишрэллэр

«Обуруолар ункуулэрэ» - ункуу.

Ункуу булпутун кэннэ бары дьизэ5э кишрэн обуруонан елканы киэргэтэллэр.

Хаарчаана кэлэр.

Хаарчаана: - Ойууру барытын кэрийдим, Дед Моруоу булбатым! Хата елкабын киэргэтиэм.

Хаарчаана «аанын» - сабыыны арийар, дьизтигэр кишрэн кэлэр.

Хаарчаана: - Уой, ким мин харыйабын киэргэттэ?

Елка кэнниттэн кьылллар тахсан кэлэллэр.

Кьылллар: - Биьиги киэргэттибит!

Хаарчаана: - Набаа да маладьыастар эбиккит! Сана дьылы керсерге сеп буолбут. Ол эрэн Моруос Озоньору ынырыахха наада. Чэйин эрэ, бары бииргэ улаханлык ытыспытын табынаахха, атахпытын тоьурбатыахха. Тымны Озоньор – Эьээм оччобо истэн кэлиэ.

Оолор табыналлар, тоьурбуулар. Музыка тыаьынан Эьэ кэлэр.

Хаарчаана: - Ой-ой-ой! Ой-ой-ой, биьизхэ мин Эьээм Моруос Озоньор буолбакка Эьэ иьэр!

Эьэ муеттээх бочоноктаах.

Эьэ: - Мин арбахпар тарбахпын эмэ-эмэ утуяа сыттаһпына тыас-уус бебе буолбутугар тахсан кэллим. Миигин быраабынныккытыгар ынырын. Эьихэ минньигэс мует аҕаллым. Барыгытын кундулуубун.

Хаарчаана: - Баьыба, Эьэчээн! Хата елкабыт тула хороводтуоххайын!

«Елка» - хобоон

«Хаар» - хобоон

О5олор ололорлор. Сибэккилээх Рассеянной кишэрэн кэлэр. Танаьа бары таннары.

Рассеянной: - Утуе киэьэнэн! Хайдах олоро5ут? Миигин бары куупшуккут буолуо, аа? Эьихэ. Кулуупка ыксаан а5ай кэллим. Чуечэ бебе эбит дии. Оннук буолбакка, саас иьэр буолла5а ди. Аан дойду чуечэлэрин, кыргыттарын быраабынныьга, Кулун тутар 8-с кунэ буолла5а дии. Барыгытыгар сибэкки бэлэхтиибин. Эьигини, чуечэлэри олус диэн таптыбын!

Чуечэлэргэ хара5ынан ооньуур, сибэкки биэртэлиир.

Ыьтааччы (совуйар): - Туох дьикти киьитэй? Кулун тутар 8-с кунэ энин диир.

Рассеянной (ыьтааччыны сапсыйар): - Туох да дьиктитэ буолбатах. Мин эьигини эьэрдэлии кэллим ди, эьиги быраабынныккытынан.

Ыьтааччы: - О5олоор, бу киьихэ быьаарын эрэ, туох быраабынныьга буола турарын.

О5олор этэллэр.

Рассеянной: - Хайдах? Сана дьыл дуо? Умнуган бабайы дьон эбиккит буолбат дуо? Сана дьыл уьу дуо билигин?

Ыьтааччы: - О5олор, хата бэйэтэ Умнуган киьи ди. Детсадка кэлэн баран, кулуупка кэллим диир.

Рассеянной (совуйар): - Детсаад дуо бу?

Ыьтааччы: - Сааскы быраабынныьгынан эьэрдэлиир игин. Ону баара билигин ахсынныь бутэн эрэр, Сана дьылы керсе сылдьабыт ди биьиги.

Рассеянной: - Кырдьык Сана дьыл дуо?

Ыьт (тебетун качайдыыр): - Били Маршак хобоонуттан «Бассейнай уулусса Умнуган киьитэ» ди. Ырбаахым диэн буруукэтин кэппит, буруукэм диэн – ырбаахытын.

Рассеянной (бэйэтин танастарын керунэр): - Таннары кэппиппин дуо?

Ыьтааччы: - Хааман иьэн бэргэьэм диэн хобордоо5у кэппит, хаатынкам диэн бэрчээккилэрин анньыммыт.

Рассеянной керунэр. Ытыьынан сирэйин саба туттар, тебетунэн качайданар.

Рассеянной: - Барытын бутуйбушпун дуо? Умнуган да киьибин!

Ыьтааччы: - Чэ хомойума, главнайа барытын ейдеетун ди. Бугуннэттэн ыла барытын ейдеен оноруон.

Рассеянной: - Сеп, аны Бассейнай уулуссаттан Умнуган буолуом суо5а.

Ыьтааччы: - Дьэ учугэй! Биьихэ хаал, биьигини кытта Сана дьыллаа.

Хаарчаана: - О5олор, елкабыт то5о эрэ хомойбут курдук. То5о буолуой?

О5олор уот уматылларын этэллэр.

Хаарчаана: - 1, 2, 3 елкабыт умай! Диэххэ

Устэ этэллэр, елка умайар.

«В лесу родилась елочка» - хоровод.

Рассеянной: - О5олор, маладьыастар!

Хаарчаана тугу эрэ кердуур.

Ыгытааччы: - Хаарчаана, тугу кердеетун?

Хаарчаана (*уеьэ тыынар*): - Эьээм, Моруос о5онньор миэхэ аптаах палочкатын биэрбитэ, харыстаа диэбитэ. Ханна эрэ ууран кэбиспиппин.

Рассеянный (*елкаттан кердеен булар*): - Бу дуо? (*Хаарчаана5а биэрэр*)

Хаарчаана (*уерэр*): - Булбуккут то5о учугэйэй. Бу палочката суох Сана дьылга бары бэлэ5э суох хаалыахтаах этибит. Мин табаарыстарбын Хаар кибичээннэри ынырыам. Ынырарбар бу палочкам кемелёуе.

Аптаах музыка тыаьыыр, Хаарчаана палочкатынан далбаатыыр.

Хаарчаана: - Хаар кибичээннэр, тургэнник кэлин биьихэ, елка таьыгар ункуулээн!

Снеговиктар маршынан хааман киирэллэр.

1 хаар киһи: - Бэһиэлэй бырааттыылар

Хаар дьоонор кэллибит

Уолаттар уонна кыргыттар

Биһигини кытта до5ордохун.

2 хаар киһи: - Биһиги хаар, тыал этибит

Уонна хаар чөмөхтөрө

Ол эрэн кыһын күүлэйдииргэ

Хаар киһи буолар ордук.

3 хаар киһи: - Ырыаны, үнкүүнү сөбүлүүбүт

Көхтөөхтүк таһынан биэрин.

Сана дьылга көржөөх күнкүүнү

Эһиэхэ бэлэхтиибит!

«Хаар дьоннор үнкүүлэрэ» - ункүү.

Хаарчаана: - Баһыбаларын, Хаар дьоннор!

Рассеянный: - Ой-Ой-Ой! Наһаа тымныы буолла! (*тонмут курдук туттар*).

Хаарчаана: - Мин хаар дьоннорум хаарынан оноһуллубуттара. Ол иһин тымныы буоллаҕа!

Рассеянный: - О5олоор, эһиэхэ тымныы дуо? Манна бары тонон хааларбыт буолуо. Ситуацияны көннөрүүххэ наада. *Рассеянный Хаарчаанаҕа кэлэр, аптаах палочкатын ылар уонна унга-хангас далбаатанар.*

Рассеянный: - Мин билигин барытын көннөрүөм. Күн

сардангата түргэнник о5олору сылыт. Билигин биһиэхэ күн сарданалара үнкүүлүөхтэрэ.

«Күн сарданалара» - ункүү.

Үнкүү бириэмэтигэр Хаарчаана ёлка кэннигэр саһар.

Ыгытааччы: - Баһыбаларын, күн сарданалара, биһигини ириэрдигит. Хайа, о5олоор, Хаарчаана?

Бары тулаларын көрүнэллэр.

Ыгытааччы: - Арааһа заалга күн сарданаларыттан итийэн Хаарчаана уулан хаалбыт быһылаах.

Рассеянный: - Хайдах ууллубут?

Ыгытааччы: - Ууллуннаҕа дии оттон. Эн биһиэхэ үчүгэйи онорон биһигини ириэрдin. Ол эрэн Хаарчаана итииттэн ууларын олох да толкуйдаабатаххын. Хайдах умнуган киһигиний? О5олоор, тугу гынабыт? (*О5олор эппиэттэрэ*). Сөп, мин эһигини кытта сөбүлэһбин. Тымныы О5онньору ынырыахха, кини эрэ көмөлөһүө.

Рассеянный: - Тымныы О5онньору? Кини эһигини тонгорон кэбиһиэ дии!

Бытааччы: - Оџолоор, Тымныы Оџонньор биигини тонгорор дуо?

Рассеянный: - Эһигини баџар тоноруо суоџа, оттон миигин баџас таах муус гынан кэбиһиэ, Хаарчаананы уулларбышпын иһин. Үчүгэйинэ, бэйэм хоһооммор барыам. Көрсүөххэ диэри, оџолор

(барар).

Бытааччы: - Оџолор, бииги Хаарчаананы быһыһахпытын наада. Тымныы Оџонньору ыңырыахха.

Оџолор: - Тымныы Оџонньор! Тымныы Оџонньор! Тымныы Оџонньор!

Музыканын Тымныы Оџонньор киирэн кэлэр.

Тымныы Оџонньору (үөрэн): - Дорооболорун, оџолоор! Эһиги детсадкыт таһынан ааһан иһэн ыңырагытын истэн киирдим.

Саһа дьылынын, Саһа дьолунан барыгытын эџэрдэлиибин! Эһигини көрөн олус үөрдүм. Миигинэ суох чункуйбатыгыни ини? Мин Хаарчаанам эһигини үөрдүөхтээ-көтүтүөхтээх, оонньотуохтаах, чункутуо суохтаах этэ.

“Моруос кэллэ” - ырыа

Бытааччы: - Тымныы Оџонньор, бииги бырааһынньыкпытыгар иэдээн буолла.

Тымныы Оџонньор: - Ол туох иэдээнэ?

Оџолор кэпсиһиллэр.

Бытааччы: - Оннук этэ, Тымныы Оџонньор бииги бырааһынньыкпытыгар Бассейнай уулуссаттан умнуган киһи кэлэн, аптаах палочканан далбаатанан Хаарчаананы уулларан кэбистэ.

Тымныы Оџонньор: - Иэдээн эбит! Хайдах аны сиэнэ кыһа, Хаарчааната суох олорбун!

Бытааччы: - Тымныы Оџонньор, оттон эн аптааххын дии, тугу эрэ толкуйдаарый.

Тымныы Оџонньор: - Мин аптаах палочкам ханна баарый?

Бытааччы: - Бу баар.

Тымныы Оџонньор: - Оџолоор, эһиэхэ ооннуур Хаарчаана баара буолаарай?

Оџолор ёлка анныгар Хаарчаананы көрдөрөллөр.

Тымныы Оџонньор: - Наһаа кыраһыабай куукула Хаарчаана, бииги кинини тилиннэриэхпит.

Бытааччы: - Хайдах тилиннэрибит, Тымныы Оџонньор?

Тымныы Оџонньор: - Мин аптаах палочкам тугу бары сатыыр. Эһиги миэхэ көмөлөһүөххүт дуо?

Заал уота сабыллар. Аптаах музыка тыаһыыр.

Тымныы Оџонньор (оџолор аттыларынан ааһар): - Аптаах палочкам сиэнэ кыыспын Хаарчаанабын түргэнник тилиннэр!

Тымныы Оџонньор заал ортотугар тохтуур уонна оџолортон көрдөһөр.

Тымныы Оџонньор: - Бары бииргэ: 1,2,3 Хаарчаана биһиэхэ кэл! – диэххэ.

Бытааччы: - Оџолоор, Тымныы Оџонньорго көмөлөһүөххэ.

Бары: - 1,2,3 Хаарчаана биһиэхэ кэл!

Иккистээн этэригэр Тымныы Оџонньор ёлканы эргийэ барар. Куукуланы ёлка анныгар кисти уурар уонна дьиннээх Хаарчаананы сиэтэн таһаарар.

Бытааччы: - Баһыба, эһиэхэ, Тымныы Оџонньор! Хаарчаана бииги бырааһынньыкпытыгар баар буолбутугар.

Хаарчаана: - Эһээ, эн хайдах биллинг, мин уулан хаалбыппын?

Тымны Озонньор: - Эн доботторун кэпсээбиттэрэ.

Хаарчаана: - Оџолоор, баһыбаларын.

Тымны Озонньор: - Аны кимиэхэ да биэримэ, аптаах

палочканы.

Хаарчаана: - Сөп, эһээ.

“Хотугулуу ункуу” – ункуу.

Тымны Озонньор (*оџолорго: -*) Оџолоор, бүгүн биһиэхэ бырааһыннык этэ дии. Үөрүөххэ-көтүөххэ, үнкүүлүөххэ, кыыны уруйдуу керсуеххэ.

“Хаар тубэр” – ырыа

“Кыыны кэллэ” - Ырыа

Оџолор кругка тураллар.

Тымны Озонньор: - Оџолоор, эһиги тымныыттан куттанабыт дуо?

Оџолор: - Суох.

Тымны Озонньор: - Илиигитин тонортуом!!!

Тымны Озонньор тайабынан оџолор илиилэрин таарыйа сатыыр. Оџолор илиилэрин көхсүлэригэр кистишлэр.

Оонньуу: «Хаар чемеџу сит».

Ытааччы: - Моруос оџонньор, биһиги эйигин быппаппыт.

Тымны Озонньор: - Бэйэм тахсыам.

Тымны Озонньор тегурук ыыттан тахса сатыыр.

Оонньуу *«Ыппаппыт».*

Тымны Озонньор онон-манан тасха сатыыр да оџолор ыппаттар.

Тымны Озонньор: - Оџолор, баһаалыста миигин таһаарын, ытыг. Наһаа сылайдым.

Тымны Озонньор олоппоско олорор. Сылайбыт, тириппит.

Тымны Озонньор: - Оџолор сымса да эбиккит. Дэлби сылайдым, тириппитим.

Фокус (*платоктарынан*).

Тымны Озонньор сиџбиттэн платок таһааран соттор, платога 10-15 баалла сылдьаллар, биирдишлээн сотто-сотто ыытан иһэр. Бэйэтэ да соһуйар.

Ытааччы: - Тымны Озонньор, фокусник эбиккин дии. Утаппытын буолаарай. Итии чэйдэ ис.

Фокус: *Тымны Озонньор чааскылаах чэй ылан (пенонлаһы кыра гына бытарытыллан кутуллубут), ону итии чэй курдук үрэр. Пенонластар көтөллөр.*

Ытааччы: - Кырдык да Тымны Озонньорбут дьиннээх аптаах эбиккин дии. Итии чэйбитин тонорон кэбистин.

Тымны Озонньор: - Оџолор эһигини кытта оонньоон олус сылайдым. Олорон сынньана түһүүм.

Ытааччы: - Оџолор, быйыл туох сыла буолар? Сөп, Бетуук сыла. Биһиги Бетуукпутун керсуеххэин.

Бетуук киирэн заалы эргийэр.

“Бетуукчээн” – ырыа.

Тымны Озонньор: - Өссө оонньоохха. Билигин биһиги ким сымсатын билиэхпит. Мин мөһөөчүкпэр араас өннөөх муустар бааллар. Муустарым улахаттар уонна аптаахтар. Хаарчаана муустарбын ууларбар көмөлөс.

Оонньуу: *«Ким муустарынан түргэнник барар?».*

2 хамаанда – хамаанда бэрилиннэбинэ бишдишлээн муустарынан баран ёлканы эргийэн эмиэ муустарынан кэлэллэр.

Хаарчаана: - Мин «Хаардар» диэн оонньууну оонньоуом.

Оонньуу: «Хаардар».

2 оҕо талыллар: уол уонна кыыс. Ёлка таһыгар кэннилэринэн тураллар. Тымныы Оҕонньор: уонна Хаарчаана оҕолорго уонна ыалдьыттарга кумаабы чуораанчыгы тыаһатар, уол халлаан күөх,

кыыс кыһыл хаардары хомуйаллар. Уол Тымныы Оҕонньор, кыыс Хаарчаанаҕа аҕалаллар. Хаардаахтар хаардары кердөрөн олоролор.

Бытааччы: – Тымныы Оҕонньор, бийиги эйиэхэ аптаах былаат бэлэхтиэхпитин баҕарабыт. Кинини кэттин да баҕа санааны барытын толорор.

Тымныы Оҕонньор: – Бу аптаах былаат оччоҕо барыбыт баҕа санаатын толордун. Сулустаах былаат, оҕолор баҕа санааларын толор, бэлэхтэрдэ баар гын? Харахтарбытын бары симтибит уонна уонна диэри аабыаххайын.

Оҕолор аагалар, итээччи былаат анныгар оонньуур куобаҕы уурар. Харахтарын арыян былааты ылаллар.

Тымныы Оҕонньор: – Хайа, бу куобах хантан кэллэ? Оҕолор, арааба ким эрэ хараҕын учугэйдик симпэтэх, ахсааны учугэйдик аахпатах быыһаах. Чэйин эрэ, харахтарбытын учугэйдик симэбит уонна 50-на диэри аабыахха.

Оҕолор харахтарын симэллэр, былаат анныгар мөһөөччүктээх подароктар ууруллаллар.

Тымныы Оҕонньор: - Чэйин эрэ, харахтарбытын арыйдыбыт, оҕолор!

Арыллар, подарок тунгэтиитэ.

“Сана дьыл” - ырыа

Тымныы Оҕонньор: - Дьэ уонна, оҕолор, сылайдым,
Дьэ эбэр, Муус Байҕалбар барабын.
Эйилги баччаанга диэритин
Эйэлээх өлүөрдүк олорун,
Элбэх диэн билиитэ инэрин,
Иккилии киилэ сыа эбиллин!
Көрсүөххэ диэри, оҕолоор!

«Быраабынныктаабы байыаннай сбордар»

(А5а дойдуну кемускээччилэр куннэригэр
аналлаах быраабыннык)

Бытааччы: - Дорооболорун кунду оҕолор, ытыктабыллаах аҕалар! А5а дойдуну кемускээччилэр быраабынныктара чугааан ийэр. Бу бийиги эьэлэрбит, аҕаларбыт, убайдарбыт уонна уолаттарбыт быраабынныктара. Кинилэр буолаллар бийигини кемускээччилэр! А5а дойдуну кемускээччи куустээх, тулуурдаах, хорсун, спорду кытта доҕордоох буолуохтаах.

Маршынан оҕолор киирэллэр, маршировка.

«Будем Моряками» - ырыа.

«Барабанистик» - хобьон уолаттар.

«А5ам уруууа» - ырыа.

Бытааччы: - Болбойун! Бийиги детсадпытыгар бирикээс баттанна: А5а дойдуну кемускээччилэр куннэригэр аналлаах быраабынныктаабы байыаннай сбордар буолаллар. Бийиэхэ икки команда баар буолла.

Хамаандалар аат толкуйданаллар.

Бытааччы: - Чэйин эрэ, байыаннай курэхтэьиигэ хамаандалар бэйэбит куускутун, сымсабытын, тургэннитин кердерун!

Хамаандалар заалы тула марш музыкатынан хааман эргийэллэр, миестэлэригэр тураллар.

Бытааччы: - Быраабынньыктаабы байыаннай курэхтэиигэ УРА! УРА! УРА! Курэхтэиилэрбит араас байыаннай базаларга буолуохтара.

Бастакы сорудахпыт: эыги форма ылабыт, бэйэ бэйэни кытта билсиейбит уонна байыаннай присяга биеэрэбит.

1 эстафета «Присягата биеэр»

Маннай уолаттар, онтон кыргызтар, онтон абалар тураллар. Бастакы уолаттарга берет уонна полевой сумка бэриллэр. Бастакы курэхтэеэччи беретын уонна сумкатын кэтэллэр, бэлиэбэ диэри суурэн кэлэллэр остуолтан автомат ылаллар, эргийэн баран бэйэлэрин ааттарын этэллэр, автоматы теттеру остуолга уураллар уонна хамаандатыгар суурэн кэлэллэр. Кини кэнниттэн кэлэр кыиэхэ беретын, сумкатын биеэрэр.

Бытааччы: - Билигин биеыгини военно-воздушной база куутэр.

Аэдромтан самолеттарбыт кетен тахсаллар уонна естеех самолетын бомбалыылар. Сорудах толоро 2 кыи барар: уолаттар-штурманнаргыт – эыги самолеты ыытабыт – эыги штурвалгыт бу (*гимнастической ролик биеэрэбин*). Онтон абалар стрелоктаргыт – эыги самолеттарга бомба бырабабыт (*щитка мээчик киллэрэллэр*).

2 эстафета «Летчиктар сорудахха»

Летчиктар самолутан кетеллер: оболор илиилэринэн штурвалтан тутуьаллар, абалар оболор атахтарыттан тутан мээчиктэргэ (бомбаларга) диэри утэн бараллар. Абалар мээчиги ылаллар щитка бырабаллар, мээчиги теттеру миестэтигэр

уураллар уонна теттеру «кетеллер». Эстафетаны атын параба биеэрэллэр.

Бытааччы: - Билигин биеыги пограничной заставаба барабыт.

3 эстафета «Мухтары кытта кыраныссаба»

Оболор эрэ курэхтэеэллэр. «Пограничниктар» илиилэригэр мээчиктээх (мээчиккэ ыт атрибута кэтэрдиллибит) пограничной остуолбаба диэри суурэн кэлэн «ыттарын» кэлэр

курэхтэеэччигэ биеэрэллэр.

4 эстафета «Морской узел»

Зал утары еттугэр быа баайылар. Бастаан абалар суурэн тиийэн быа баайаллар, онтон оболор быаны суерэн абалан абаларга биеэрэллэр. Оннук команда кыттааччыта бутуер диэри.

Бытааччы: - Билинни сорудахпыт военно-полевой базаба буолуо. Биеыгини аттаах кавалерия куутэр.

5 эстафета «Суругу тириэрт»

Курэхтэеэччилэр – оболор фито-мээчиктэринэн ыстанан бараллар, абалар «акка» олорсон бараллар уонна остуолтан «суругу» ылан абалаллар.

Бытааччы: - Билинни курэхпит байыаннай госпитальга барыа.

6 эстафета «Раненайга кемелес»

Уолаттар заал утары еттугэр олороллор – «раненайдар». Кыргызтар суурэн тиийэн «раненайдар» илиилэригэр «биинтэ» (резинка) кэтэрдэллэр, теттеру суурэн кэлэллэр. 2-лии аба суурэн тиийэн илиилэрин кириэстии тутан «раненайы» олордон кэлэллэр. Салгыы «биинтэни» кыргызтар ылаллар уонна атын «раненайга» суурэллэр.

Бытааччы: - Биеыги байыаннай уерэхпит тумуктэннэ.

*Хамаандалар солдаттарыгар сулус бэриллэр.
На5араадалааьын.*

Бытааччы: - Биьиги абаларбытын, уолаттарбытын кэлэн иьэр А5а дойдуну кемускээччилэр куннэринэн истинник

э5эрдэлиибит! Дьоллоох, доруобай буолун, биьигини еруу кемускуу, араначчылыы сылдыын! Инньэ диэн туран бэлэхтэрбитин туттарабыт! Барыгытыгар махтал!

«А5ам уонна мин»

(А5а дойдуну кемускээччилэр
куннэригэр аналлаах бырааьыннык)

Зал иьэ бырааьынныктыы киэргэммит.

Бытааччы: - Утуе кунунэн кунду манна мустубут ыалдыттар уонна оболор. Биьиги уолаттарбытын, эьэлэрбитин, абаларбытын, убайдарбытын А5а дойдуну кемускээччилэр куннэринэн итиитик-истинник э5эрдэлиибит!

Эр кьи – аал уоту оттооччу, алаба дьиэни тэрийээччи, ас-танас булааччы, ыал халын хаххата, суон дурдата буолар.

«Бу мин абам енет» - ырыа вуолаттар.

Бытааччы: Биьиги уолаттарбыт абаларын, убайдарын кытта курэхтэьиэхтэрэ. Бугунну курэхпит дьуоллуур субэтин кытта билиьиннэрэбин (*3 кыыс абата*):

- 1.
- 2.
- 3.

Бытааччы: - Биирдэрэ абатын курдук,
Биирдэрэ оботун курдук,
Биирдэрэ кэпсиир, биирдэрэ сэргиир.

А5а дьикти сэьэнигэр
Сибэккилэр сипсиьэллэр.
А5алаах о5о хаамсаллар,
Эмиэ да мэниктээн ылаллар.
А5а5а бэрт кыра наада – кини кыракый о5ото,
Туйалаах кьи буолара!

Инньэ диэн туран «А5ам уонна мин» диэн курэхпитин са5алыырбытын кенуллээн! Дохсун ытыс тыаьынан керсуеххэьин бугунну курэхпит хамаандаларын! (*музыка тыаьыыр, хамаандалар киирэллэр*):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

– Саллаат куустээх, эрчимнээх, дьулуурдаах, тулуурдаах, сымса, тургэн, булугас ейдеех, А5а дойдутугар бэриниилээх буолуохтаах. Ким куустээх, сытыы ейдеех – ол кыайдын, хотторбут – хомойботун!

1 курэх: «Ким тургэнник таннар?»

Бытааччы: - Армия5а солдаттар сарсырда 45 сек. таннахтаахтар. Ол курдук бастакы курэхпит «Ким тургэнник таннар?» диэн. (*А5алар уонна уолаттар тиэрлиибит курткаларын кэтэллэр*)

2 курэх: «Сыал ытыы»

Бытааччы: – Саллаат чуор кулгаахтаах, кыра5ы харахтаах буолуохтаах (*мээчигинэн корзина5а таба быра5ы*).

3 курэх: «Байыаннай идэлэри ааттаа»

Бытааччы: - Эт мэьиигинэн толкуйдаа,

Тебегунэн тобул,
Икки тэргэл кулгааххынан
Сэргэбэлээн иьит,
Таллан таас оройгунан
Таба ейдее – диэн туран ейбутун
улэлэтиэххэйн.

А5алар байыаннай идэлэри теье билэллэринэн лишкэ суруйаллар.

4 курэх: *«Ким самолета ыраах кетер» (уолаттар самолет онорон, кимизнэ ыраах кетеругэр курэхтэбэллэр).*

5 курэх: *«Кок»*

Ыьтааччы: - Армияба повардарын ким диэн ааттыыллар этэй, оболор? (кок)

Хортуоска ыраастааьына: уолаттар суурэн тиийэн хортуоска а5алаллар, а5алар ха5алыыллар (хаачыстыбата, тургэнэ керуллэр).

Ункуу «Морячка»

6 курэх: *«Поднять якорь»*

Уолаттарга быаба якорь шилиллибит палочката бэриллэр, ким тургэнник эрийбит ол хотор.

7 курэх: *«Бэйэ5ин бул»*

Оболор а5аларын уруьуйдаабыт мэтириэттэриттэн бэйэлэрин булаллар.

8 курэх: *«Приседание»*

А5алар уолаттарын сугэн (кетебен) баран приседание онороллор.

Ыьтааччы: - Маладьыастар, биьиги саллааттарбыт араас соруудахтары барытын аастылар: тургэннэр, куустээхтэр, булугас ейдеехтер.

Курэхпит тумугэ тахсыар диэри оонньооххайын

1 оонньоу: *«Миинэни хомуйуу»*

4 обруч ыьигэр кыра оонньоурдар сыталлар. 4 о5о хара5ын баайан баран оонньоурдары хомуйаллар. Ким тургэнник хомуйбут ол хотор.

2 оонньоу: *«Пограничник»*

2 сурааьын тардыллар. Ортотугар «пограничник» сылдьар. Оболор «границаны» туоруу сатыылларын «пограничник» тутуохтаах.

Ыьтааччы: - Тумук тахсар долгутуулаах тугэнэ тийэн кэллэ. Тумугу этэригэр тылы дьууллуур субэ5э биэриэххэйн.

На5араадалааьын.

«А5ам уруьуйа» ырыа - кыргыттар.

Ыьтааччы: - Кунду биьиги а5аларбыт, эьэлэрбит, убайдарбыт, уолаттарбыт уонна биьиги детсаадпыт куустээх анаара улэьиттэрбит! Ессе тегул эбэрдэлээн туран ба5арабыт эьиэхэ сайдам санааны, истин сыьыаны, сырдык ыраны, уйэлээх тапталы!

Агаларга, эьэлэргэ, убайдарга оболор онорбут откриткаларын туттараллар. Кыргыттар уолаттарга, улэьиттэргэ эмие откритка туттараллар.

«Супермама»

(Кулун тутар 8 кунугэр аналлаах бырааьынньык)

Музыка тыааынан улахан белех оолоро киирэн олоппоско ололор, бэлэмнэни белех оолоро тегурук анаарынан тураллар.

Ытааччы: - Утуе кунунэн кунду ыалдыттар! Биьиги эьигини ынырдыбыт эьэрдэлээри, Аан дойду дьахталларын кунунэн эьэрдэлээн туран, бабарыа этибит: саамай учугэи, саамай нарыны, саамай утуену, доруобуйаны, дьолу! Куруук кыраыабай, уерэ-кете сылдыын!

Оолор: Мама! Лучше слова в мире нет!

Мама! Кто роднее, чем она!

Мама! На Земле добрее всех!

Мама! Дарит сказки, дарит смех!

Мама! Пожалее и простит.

Мама! Из-за нас порой грустит!

Ытааччы: - Ийэ – саамай кунду кьи. Ийэ оотун керер-харайар, ыарахаттары тулуйар, утуену бабарар.

Бугунну бырааынынныкпытыгар кун-кубэй ийэлэрбит кыттыны ылыахтара уонна саамай кыраыабай, саамай тапталлаах буолуохтара. Биьиги ийэлэрбит олус бэьиэлэйдэр, талааннаахтар. Эьиги уран уус тарбахтаргыт, имигэс илиилэргит тугу барытын сатыыллар, онороллор. Онтон эьихэ оолоргут кемелуехтэрэ.

Билсэххэин - чиеьинэй, саамай кырдыктаах дьууллуур субэни:

- 1.
- 2.
- 3.

«Супермама» конкурсу сабалыырбытын кенуллээн! Ийэлэрбит талааннарын бэрэбиэркэлиэхпит.

1-кы конкурс «Сибэккитэ онор».

Ытааччы: - 4 ийэ (эбэ) кэлин эрэ. Бу палка, эьиги манан сибэкки оноробут (*былаат, лента, фантик, енеех пакет, сап о.д.а бэриллэр*).

Ытааччы: - Ийэлэр улэлии турдуннар, биьиги салгыы ытабыт. Иккис сорудах олус боростуой.

2-с конкурс «Туйгун уерэнээччи».

Ытааччы: - Эьиги билигин бэлэмнэниитэ суох 5 тугу эрэ

ааттыгыт. Холобур: 5 сибэкки аатын.

Сорудахтары ийэлэр лиистэн талан ылаллар:

- 5 оонньуу;

- 5 остуоруйа;

- 5 оону хайбааыын;

- 5 эр кьиини хайбааыын.

Ытааччы: - Маладьаастар, кырдык да туйгун уерэнээчилэр эьиккит! Керун эрэ, бу биьиги ийэлэрбит хайдахтаах курдук кэрэ сибэккилэри онорон тааарбыттарын.

«Ийэ барахсан» - хобоон.

3-с конкурс «Музыкальнай калейдоскоп».

Ытааччы: - Бу конкурска 4 ийэ кыттар. Биьиги ийэлэрбит оо ырыатын теье билэллэрин истиэхпит. Эьихэ ырыа ис хобоонун кылгастык кэпсибин, ону эьиги саната суох кердеребут.

1. Бу ырыаба бэргээлээх кыыс уьун айанна туруммугун туьунан ылланар (Кыыл Бэргэьэчээн).
2. Ейтен айыллыбыт кыыл туьунан ырыа (Чебурашка).
3. Африкаба баар оолор тустарынан ырыа (Чунга-Чанга).
4. Куруук сырдык, куруук сылаас (Пусть всегда будет солнце).

Бытааччы: - Кунду ийэлэр, махтал буолуохтун эйэхэ!
Билигин оболор кун кубэй ийэлэрин эбэрдэлээн ылыахтара.

Ырыа

4-с конкурс «Салон красоты».

Бытааччы: - Кунду ийэлэрбитин кизгэнии салонугар ынырабыт. Кэрэчээн кыргыттарбыт билигин да кырачааннар, ол эрэн бэтгээхэй парикмахердар, стилистар, эыгини кизгэтиэхтэрэ.

Араас заколкаларынан, резинкаларынан, былааттарынан, сэлэппэлэринэн, шарфиктартарынан кыргыттар ийэлэрин кизгэтэллэр.

Бытааччы: - Оо, бийиги ийэлэрбит олус да тупсубуттар, кизгэммиттэр.

«Мин эбээм» - хобоон.

5-с конкурс «О5о сааспытын саныбыт».

Бытааччы: - Бу конкурска ийэлэр кыра о5о буолабыт, отгон оболоргут ийэ оруолун толоруохтара, эыгини абатыахтара. Ийэлэр харахтара сабыылаах, оболорго кемелеспеттер.

6-с конкурс «Золушка».

Бытааччы: - Бутэык конкурспут «Золушка» остуоруйаны бары билэбит. Золушканы маачахата куруук улэлэтэн тахсара. Золушка олус аккуратнай, хабаайыстыбаннай. Ийэлэрбит кини курдук ыбыллыбыт кумаабылары саабылаан ууруохтара.

Бытааччы: - Дьуоллуур субэ тумугу табаарыар диэри, оонньуу туьуехпут.

Оонньуу «Платочек».

Бытааччы: - Дьэ, бугунну быраабынныкпыт тумуктэнэрэ буолла. Бийиги бабарыа этибит кунду ийэлэрбитигэр – быраабыннык эыги олоххутугар хаан да буппэтин, еруу маннык кулэ-уерэ сылдыын. Эыги оболоргут куруук уердэ эрэ сырыттыннар, кэргэттэргит эыгини илиилэригэр кетебе

сырыттыннар. Эыги дьэбит сылаабынан, тапталынан, дьолунан сыдыайдын! Дьоллоох, доруобай буолун! Кун кубэй ийэлэригэр оболор бэйэлэрэ онорбут бэлэхтэрин туттарыахтара, уолаттар кыргыттары эбэрдэлиэхтэрэ.

Конкурстар тумуктэрин табаарыы.

«Кулун тутар 8 кунэ»

(кыра белех оболоругар аналлаах быраабыннык)

Музыканын оболор заалга киирэллэр, олоппосторугар олоролор.

Бытааччы: - Бугун сааскы бастакы быраабыннык – кыргыттар, маамалар, эбээлэр куннэрэ. Бугунну уеруулээх кэрэ куннэ бийиги хобоон, ырыа уерэттибит, истиэххэйин.

Ийэ диэн кунду тыл,

Ийэ диэн аптаах тыл,

Ийэ салгын куппут,

Ийэ харысхал куппут!

Кун тэнэ кундуну,

Ый тэнэ кийини,

Куруутун харыстыахха,

Мэлдьитин таптыахха!

«Мин маамабын таптыбын» - ырыа .

Бытааччы: - Саас иьэр буолан куммут чабылыччы тыгар. Биьихэ Кун ыалдыттыы кэлбит, ол гынан баран то5о эрэ хомойбут. То5о буолуой? Ээ, сарданалара суохтар эбит. Оболор, Кунчээннэ кемелеуебун эрэ, сарданаларын илилиэбин.

Оонньуу «Кун уонна сарданалар».

Дуоскаба кун тегуругун ыйыбын, оболорого кун сарданаларын тунэтэбин, оболор сарданалары кун тула иллэлэр. Оболор кербеттеругэр хомойбут кун сирэйн эргитэн уербут сирэйгэ уларытабын.

Ыгытааччы: - Керун эрэ, оболоор, куммут уерэн чабылыйда, эыги кемелеьен. Биьихэ кун тэнэ сибэкккилэр Ромашкалар ыалдыттыы кэллилэр.

«Ромашки» - ункуу улахан белех кыргыттар.

Ыгытааччы: - Оболоор, ийэлэргитин набаа таптыгыт ди? Кининилэргэ кемелеьеьут ди? Билигин уолаттар ийэлэргитигэр хайдах кемелеьергутун кердереуххут.

Ооньуу-ункуу «Танас сууйабыт».

Музыканын уолаттар ункуудууллэр.

Ыгытааччы: - Уолаттарбыт маладьаастар! Биьиги кыргыттарбыт ийэлэрин эмиэ олус куускэ таптыллар уонна ийэлэргэр кемелеьеллер. Уолаттар сууйбут танастарын ыйаан куурдуохха.

Ооньуу «Платоктары ыйаа».

Быаба платоктары ыйыыллар.

Ыгытааччы: - Оболорбут маладьаастар!

Ооньуу «Сааскы сибэккилэр».

Кыргыттар муостаба ыьыллыбыт сибэккилэри хомуйаллар. Ким элбэьи хомуйбут хотор. Сибэккилэр теттеру ыьыллаллар, уолаттар хомуйан кыргыттарга бэлэхтииллэр.

Ыгытааччы: - Онтон билигин оболорбут кунду ийэлэргэр бэйэлэрэ онорбут откриткаларын бэлэхтиэхтэрэ.

Ыгытааччы: - Оболоор, эыги ийэлэргитин олус таптыыр, кинилэргэ кемелеьер эбиккит. Ол иьин мин эьихэ бэлэх оноруом.

2 эттунэн арыллар коробканы таьаарабын. Фантиктар баар эттун арыябын.

Ыгытааччы: - Ой, ой, ой! Кэмпиеьт аьалбытым ди. Суохтар (фантиктары муостаба бырабабын)! Хайдах буолабын? Ээ, ейдеетум, кыратык колдуйдуу туьуеххэ. Себулэьэьит? Бастаан колдуйдуохпут иннинэ фантиктары хомуйуохха, хоруопкаба теттеру угуохха.

Оболор кэлэн хомуйан, коробкаба угаллар.

Ыгытааччы: - 1, 2, 3, 4, 5 колдуйдуохха! Бары тэннэ ыгыспытын таьынахха, атахпытынан тоьурьуохха, хоруопканы тонсуйуохха. Чэйин эрэ, хоруопкабытын керуеххэйин эрэ.

Коробканы биир эттунэн арыябын.

Ыгытааччы: - Уай, тургэнник керун, фантик оннугар кэмпиеьттэрим баар буолбуттар, барыгытын кундулуубун.

Ессе тегул кыргыттары, ийэлэри, эбээлэри бырааьынньыгынан эьэрдэлиьи! Бары дьоллоох, доруобай буолун!

«Самаан сайыны керсуу»

Ыгытааччы: - Ыам ыйа – Иэйиэхсит ыйа. Ыам ыйыгар айылба ыраастанар. Дьон тиэргэннэрин ыраастыыллар, арчылыыллар. Ити барыта ыьаьы керсерге анаан оноьуллар. Дьон ыраастаан баран, ытык сирдэргэ салама ыйыыллар, сиритуюму тутуьан арчыланаллар. Аал уот иччититтэн уунууну-быьаны кердеьеллер.

Ебугэлэрбит бэрт элбэби толкуйдаан, бу тыйыс айылбалаах сиргэ олон, куеххэ уктэнэллэрин, ол аата Нам ыйын 22 кунуттэн «Ньукуолун» танара кунуттэн Сайынна уктэнэллэрин уерэ-кете керселлере – Алгыс ыбаллара. Бу бириимэбэ айылба тиллэн, ситэн, ынах тереен, ууккэ-аска тийэллэр, сайылыктарыгар кеьеллер. Оболор угэс курдук ыыах ыбаллар, ырыа-тойук, обо саната чугдаара ибиллэр.

Куех сайынна уктэммиппитинэн, мустубут ыраах-чугас дьоммутун, оболорбутун, тереппутгэри эбэрдэлиибит! Утуе кун бугун ууннэ, торбо куебэ чэлгидэ. Кердеех буоллун диэн куерэгэй чыычаах кеччуйэн кургуер ырыаны таппыт, себугэр собус серуун буоллун диэн сиккиэр тыал сир симэбин сытынан сирилэччи тыынан ылар.

Ыгытааччы: - Бугун алгыс аламай амарах санаалаах

Аан Алахчын Ийэ хотуммут

Арылыа сырдыы кулбут.

Ыраас чэбдик халлаан буоллун диэн

Добун ньуура

Тунаар куебунэн тупсубут.

Кехтеех буоллун диэн

Кун уотун куускэ ыппыт.

«Сааскы ырыа» хобоон, улахан белех.

Ыгытааччы: - Ыллаа-туой обо саас

Ырыа ыллаан дьизэрэтий!

«Дорообо сандал саас» ырыа, улахан белех.

Ыгытааччы: - Саас уйэ тухары

Самныбат саргылаах

Саталлаах санааны

Сайа этэр саха обото.

«Тобо?» - хобоон

«Детсаадтаахпын» - хобоон

Ыгытааччы: - Дьэрэкээн хонууга

Дьэргэлдьийэр ункуугэ

Кэрэ дьуегэлэр

Ункуулээн эрэллэр.

«Сибэккилэр» ункуу» – улахан белех кыргытара.

Ыгытааччы: – Кыра оболор хатан куоластарыгар

Кэрэ кэм саната ибиллэр.

Кыра оболор сырдык мичээрдэригэр

Ыраас санаа кыыма сабыллар.

«Ыт обото» - ырыа, кыра белех.

Ыгытааччы: - Ойуур, чаран быыыгар

Оноойукка отоннуур,

Обо саабы санатар

Ол санабыт дуорайдын.

«Хатын» - хобоон

«Тэтин» - хобоон

Ыгытааччы: - Сайынныны таптаан,

Сайылыгы хайбаан

Арабас тебелеех

Алтан окко ыллаан!

«Бетүүкчээн» - ырыа, кыра белех оболоро.

Ыгытааччы: - Сирэм устун хаамтыбыт,

Сибэккилии бардыбыт,

Куерэгэйи кердубут,

Ырыатыттан уердубут.

Бэби, тиити биллибит,

Бэртик сылдьан кэллибит.

«Сибэкки» - ырыа улахан белех кыргыттар

Бытааччы: - Урун куммут анныгар,
Уктуур буорбут урдугэр
Угус о5о мустаммыт
Учугэйтэн уерэммит
Егурук-тегурук кереммут
Ерейен-черейен биэриэбин!

Ебугэлэрбит таптаан оонньуур оонньууларыгар ынырабыт.

О5олорго саастарынан күрэхтэьиилэр:

Бытааччы: - Чэй, сырсыабын!
Биэтэги былдьаабыабын!

1. Сууруу

Бытааччы: - Чохчос гынаат,
Куускэ дайбаат,
Туох баарбынан ыстанным!
Куобахтаан лабыр5аттым!

2. Ыстана

Бытааччы: - Етет туюскун,
Кердер куускун!
Тее ыраах
Бырабаргын!

3. Ыраабы бырабыы.

Бытааччы: - Билигин детсад улэбиттэригэр уонна тереппутэригэр күрэхтэьиилэр:

1. Былаах кердееунэ

2. Сулус былдьаабыта

Бытааччы: - Сайыны кersen оонньоотубут,
күрэхтэстибит. Билигин тумук тааарыахпыт.

«Аптаах маы кердуур айан»

(сайыны керсуу утреннигын сценарийа)

Оруолларга: Матроскин куоска – улахан кыи;
Шарик ыт – улахан кыи;

Печкин почтальон – улахан кыи;
Куобах – улахан кыи;
Бере – улахан кыи;
Билбэччэй – улахан кыи;
Дьэгэ-Бааба – улахан кыи;
3 толстяк (эмис дьоннор) – улахан кыи.

Бытааччы: - О5олор, биьиги уьуйааммыт тиэргэнигэраптаах мас ууммут. Ол маы кердуу барабыт дуо? Хайа диэки ууммутун хайдах билэрбит буолла?

Эмискэ Матроскин куоска уонна Шарик ыт тахсан кэлэллэр.

Матроскин: - Тохтоон, тохтоон, тохтоон! Шарик, бу хантан кэлбит о5олоруй, дьонноруй? Оппун барытын тэпсэллэрэ буолуо. Ынахпар кыынынбар от оттуохтаах этим. Ол оппун бутуннуу тэпсэн кэбиьэллэрэ буолуо.

Шарик: - Матроскин, уоскуй, уоскуй, мебуттэн бут! Оту тэпсибиттэрэ туохтаах уу, эмиэ дабаны! Сана от уунуе. Керууй, хата, биьиехэ кимнээх куулэйдии кэлбиттэрин. Хата, дорооболос, туох-хайдах олороллорун ыйыталас, бабар кинилэргэ туох эмэ кеме наада буолуо.

Матроскин: - Ессе! Бокуой суох! Сылдыар буоллахтарына сырыттыннар ээ, мин тугум кыбалбатай! Эн ди, хата, мээнэ-мээнэ санарар. Мин хабаайыстыбабын керуем.

Шарик: - Оболоор, киниэхэ наадыйыман. Кини куоскалар курдук утуе санаалаах, ол эрэн набаа мебуттуук. Онтон эыги ханна баран иьэбит?

Оболор ханна баран иьэллэрин этэллэр.

Ыгытааччы: - Аптаах маска ыксаан иьэбит.

Матроскин: - Эыги ыксаан иьэбит?! Ыксыа да суоххутун сеп. Син биир успейдаабаккыт!

Шарик: - Ол эмиэ тобо?

Матроскин: - Тобо диэтэххэ норуот муудараба этэр...

Шарик (быба туьэр): - Ээ, ейдеетум! Эн ес хобооннорун этэбин дуо?

Матроскин: - Оннук! Эн, Шарик, теье ес хобоонун билэбин, ыксыыр туьата суобун туьунан?

Шарик: - Чэийн, хата оболортон, тереппуттэртэн ыйытыахха. Мин ес хобоонун анарыгар диэри этиэм, эыги ситэрэн биэрин.

Холобур: Бытааннык айанныан, ыраах тийиэн. Ыксаабакка тиэтэй, ыксыан – дьону куллэриэн. Сэттэтэ кээмэйдээ, биирдэ быс, о.д.а.

Билисипиэтинэн Печкин почтальон кэлэр.

Печкин: - Дорооболорун, оболор, тереппуттэр!

Матроскин: - Оо! Печкин почтальон бэйэтинэн тийиэн кэллэ ди! Хата, дядя Федортан посылка абалбыта буолуо (*ытыьын соттор*).

Печкин: - Посылка суох. Бу оболор аптаах маьы кердуу сылдыалларын истибитим. Ол эрэн суол сабыылаах. Еске эыги 4 суругу булан абаллаххытына, ону аахтапытына, салгыы

айанныаххытын сеп. 4 обо мин аттыбар кэлин эрэ. Оол мас анныгар 4 сурук кистэнэ сытар. Эыги суурэн тийиэн биирдии суругу абалабыт. Чэ, кытаатын!

Оболор суруктары булан абалаллар. Биирдии сурукка биирдии тыл. Тереппуттэр аабан этии онороллор: Аптаах маска суол аьабас.

Бары салгыы айанныыллар. Печкин, Матроскин, Шарик

далбаатыы хаалаллар.

Куобах ойуоккалаан тахсар. Кинини бере сырсан иьэр.

Куобах: - Кемелеьун, кемелеьун!

Оболор кэннилэригэр саьар, бере тийиэн кэлэр.

Бере: - Тутулуннун ээ! Билигин бабас миигиттэн куотуон суоба! Оболор, туораан эрэ! Аччыктаан иэдэйдим, эбиэт да буолан эрэр.

Тылын салбанар, сизбиттэн платок таьааран окко тэлгиир. Ньуоскатын, бишкэтин, быбаьын хостоон платокка уурар.

Бере: - Таак, барытын араба бэлэмнээтим быбылаах. Куобах, ханна бааргыный? Табыс, син биир тутуо!

Куобах: - Тутуон суоба! Тутуон суоба! теье да миигин сырыс, син биир туьа тахсыа суоба!

Бере: - Ол эмиэ тобо?

Куобах: - Тобо диэтэххэ, мин эйигин син биир албынныам. Уонна миэхэ доботторум кемелеьуехтэрэ. Оттон эйиэхэ, дьиннээх доботторун да суохтар. Кимнээбий, дьэ эн доботторун?

Бере (толкуйдуур, кэтэбин тарбанар): - Доботтор? Доботтор... кимнээбий мин доботторум? Саьыл да буоллун..

Кубах: - Ха-ха-ха... дьуегэтин булбут ди! Кини куруук эйигин албынныырын умуннун дуо? Кутуруккун ойбонно уган олон тонорбуккун игин?

Бере: - Кырдык да, кини миэхэ добор буолбатах эбит. Ээ, оччоҕо ээ! Ол эрэн ээ буолбатах эбит. Кини куустээх бабайы (толкуйдуур). Ейдеедум, мин доботторум коза оболоро!

Кубах: - Хантан доботторун буолуой?! Кинилэри хайдах эмэ гынан сизбит киьи дии саныыгын буолбат дуо? Доботторун эйиэхэ олох да суохтар.

Бере: - Оччоҕо мин хайдах буолабын?

Кубах: - Кыралары. Кыамматтары атабастаан бут! Ханнык эмит тьялаах дьыаланан дьарыктан. Холобур, оболору кытта оонньоохха. Оччоҕо эйиэхэ элбэх доботтордонуон.

Оонньоу «Дьизтэ суох кубахчаан».

Тереппуттэр уонна оболор кыра-кыра тегуруктэри сиргэ оноролор. Кубах моркуоптаах, береттен куотар. Кубах «дьизлэргэ» киирэр, моркуобун хайа бабарар обобо биэрэр. Моркуобу ылбыт обо куотар, бере ол обону сырсар.

Кубах: - Чэ, оболору салгыы айаннарыгар атаарыахха.

Бере: - Керсуеххэ диэри!

Оболор уонна тереппуттэр салгыы айанныылар.

Билбэччэй эмискэ хантан эрэ тахсан кэлэр.

Билбэччэй (киьиргээн): - Куттаатым дуу? Куттаныман, ытырбаппын. Мин кимтэн да куттампаппын. Итэ5эйбэккит дуо? Мин тугу барытын сатыыбын – хобоон суруйабын, уруьуйдуубун. Уруьуйдарбын кербуккут дуо? Саамай учугэй уруьуйбун кердеруем «Мурзик куоска» диэн.

Билбэччэй уруьуйун кердерер.

Билбэччэй: - Хайа, хайдаҕый, учугэй дуо? Эьиги уруьуйдуургутун керуехпун бабарабын. Мин уруьуйбун кытта курэхтэьиэх ким баарый?

10 обо тахсар, 2 хамаандаба арахсаллар: бастакы оболор куоска тебетун, иккистэр – сирэйин, уьустэр – иьин, тердустэр – атахтарын, бьыистэр – кутуругун уруьуйдуулар. Онтон 10 тереппут ити курдук, ол эрэн харахтарын сабан баран уруьуйдуулар.

Хайа хамаанда уруьуйа учугэйин бьыаараллар.

Билбэччэй: - Маладьыастар! Эьиги аны миэхэ таабырын

таайан кемелеьуеххут буолаарай?

Таабырыннар:

1. Муора ортотугар кемус кытах уста сылдьар уьу (кун).

2. Кыьын суурэр, сайын утуйар баар уьу (салааска).

3. Сытыйбыкка эрэ сыстан, минньигэскэ эрэ бэрт, саахарга эрэ салан баар уьу (сахсырба).

Салгыы айанныылар. Утары сири сиптииринэн харбыы-харбыы, ылыы-ылыы Дьэгэ-Бааба тахсан кэлэр.

Дьэгэ-Бааба: - Ок сиз, тобо элбэхтэрэй? Мин дьизэм таьыгар туоххутун умуннугут?

Оболор ханна баран иьэллэрин этэллэр.

Дьэгэ-Бааба: - Хата куллэрдигит ди! Мин сирбэр, кырдык да, мастарым, сибэкилэрим барыта аптаахтар. Холобур, бу аптаах сибэкини керун эрэ (ромашканы кердерер). Мин эьиэхэ бэлэхтиибин дуо?

Ыьтааччы: - Дьэгэ-Бааба, хайдах бу сибэкини туттабытый?

Дьэгэ-Бааба: - Оолус боруоста! Биирдии эминньэбин бьыа тардаьыт уонна кэннигэр суруллубут сорудаьы толоробут.

Сорудахтары аабыы: ырыа ылааына, ункуу, хобоон аабыыта, о.д.а. оболор уонна тереппуттэр толороллор.

Дьэгэ-Бааба: - Маладыастар! Бары олус кехтеех, кердеех эбиккит. Салгыы айаннаххытын син.

Салгыы айанныллар. Суолга 3 толстяк абыы олороллор. Оболору керен абыы-абыы кэпсэтэллэр.

1-кы толстяк: - Быллаанайдар, ыксыахха наада! Керун эрэ, ол ынырыллыбатах ыалдыттар иьэллэр. Эчи элбэхтэрэ да бэрт! Уонна бары аччыктара буолуо, бары ырыгаттара да сурдээх.

2-с толстяк: - Оттон бийиги остуолга олорон абаабышпыт 4

эрэ чаас буолла. Ырыыыкпыт дабаны ди!

3-с толстяк (оболорго): - Эьиги бийигини бэрсиехтэрэ дии санааман. Таах бириэмэбитин сугэриэххит.

Ыьтааччы: - Толстяктар, бийиги бэйэбит да эьигини кундулуехпутун сеп.

1-кы толстяк: - Оччоьо тоьо санарбакка тураьыт, эрдэттэн иннэ диэххитин. Саппаастаргытын табаарын эрэ, бийиги тотумаары олоробут. Бу бутэьик 2 бухаанка килиэп, 1 таас бэрэски уонна 1 бедуен уут эрэ хаалла. Ама онно тотуохха сеп уьу дуо?

2-с толстяк: - Тугу аьалбыккытын кердерун.

Ыьтааччы: - Бэлэби ыларга тугу эмит гынааххытын наада. Себулэьэбит дуо онно?

Толстяктар: - Себулэьэн, себулэьэн.

Ыьтааччы: - Бийиги скакалка ылыахпыт уонна эргитиэхпит. Ону урдунэн эьиги ойуохтааххыт.

Аьыйахта ыстанан баран сылайан Толстяктар сиргэ олороллор.

1-кы толстяк: - Сеп буоллубут, аяакка, сылайдыьыт.

2-с толстяк: - Уйэм тухары аччык соьус, кыратык абаан сылдыьыбыт кьиьи дуу.

3-с толстяк: - 20 киилэни туьэримит кьиьи баар ини.

Ыьтааччы: - Оболор, толстяктарга кердерун эрэ, хайдах ыстанаргытын.

Оболор скакалкалыьыллар.

1-кы толстяк: - Хайдах курдук сымсаьытый. Эьиги аптаах маьы кердуу сылдыьаргытын билэьит.

2-с толстяк: - Биьи ол маьы билэьит. Ол мас манна баар.

Толстяктар сирдээн аптаах маска илдыэллэр. Маска араас минньигэстэр «уунэн» тураллар.

Ыьтааччы: - Биьиги маспытын дэьэ буллубут. Толстяктарга махтал, эьиэхэ бу скакалкалары бэлэхтиьит.

Минньигэстэри ылан бары сиьллэр.

«Быраьай, уьуйааным»

(бэлэмнэнии белех оболорун оскуолаьа атаарыьы банкета)

Оруолларга: Я буукуба – улахан кьиьи,
А буукуба – улахан кьиьи,
Буратино - улахан кьиьи,
Мальвина - улахан кьиьи,
Шапокляк - улахан кьиьи,
Атыьыьыт - улахан кьиьи,

«Школьные годы» ырыа тыаьыьыр

Ыьтааччы: - Утуе кунунэн кунду ыалдыттар, тереппуттэр! Бугун бийиги оболорбутун детсадтан атаарар

долгутуулаах куммут. Керсуеххэйн, дохсун ытыс тыабынан бастакы кылааска киирэр оболорбутун!

Оболор биирдишлээн киирэллэр, ытааччы ситибишлэрин этэр.

Ытааччы: - Оболобут ситибишлэриттэн уерэбит, киэн туттабыт! Кунду, оболор! Бугун эьиэхэ ураты уеруулээх, долгутуулаах кун. Эьиги бугун детсадкытын кытта бырабаайдабар куннут. Онтон биьиги эьигини улахан олох суолугар атаарабыт уонна дьоллоох, доруобай, элбэх ситибишлэрдээх айаны бабарыбыт.

Оболор ололорлор.

Ытааччы: - Оболор, эьиги детсадка 2-3, сорохтор 4-5 сыл сылдыбыккыт тухары элбэи билэн, уерэнэн, оонньоон-керулээн кэллигит. Элбэх, араас курэхтэьишлэргэ, конкурстарга кытынныгыт.

«Детский сад» хобьон.

«В школу» хобьон.

«Уерэнэ барабын» ырыа.

Ытааччы: - Этин эрэ, оболор, ким сарсыарда кинигэлээх, тэтэрээттээх рюкзак сугэн хаамарый? (уерэнээччи). Уерэнээччи хайаан да тугу ильдэ сылдыахтаабый? (дневник). Уруучуканан суруйарга туох нааданый? (тэтэрээт). Уерэнээччи аабарыгар туох нааданый? (кинигэ). Уруок буоларын, бутэрин туох биллэрэрий? (чуораан). Оскуолаба барытын билэр буоллаххына хас сыананы ылабыный? (5). Эьигин оскуолаба киирдэххитинэ ким уерэтэрий? (учуутал). А-тан Я-ба диэри буукубалары ханнык кинигэбэ керсебутуй? (букубаар).

«А букуба» - ырыа.

Музыканын «Я» букуба суурэн киирэр, зал ортотугар турунар.

Я букуба (абарбытты): - Дьэ ити баар, куруук буоларын курдук миэхэ диэри уочарат тийбэт! Бары буукубалары хайбаа да хайбаа! «А» букуба туьунан этэ да барыллыбат. Хайдах кини ейдеебун, кырабаабьссатын хайбаа да хайбаа. Барытыгар кини наада уьу. Кинитэ суох туох да сатамат уьу. Ити оболор да ырыалара баар. Ейдеен кердехе 2 атабар турар (*атабын аччатар*) уонна ессе ортотунан туорайдаах (илиитин иннигэр туттар).

Ытааччы: - Уоскуй, «Я» букуба. Биьиги бары алфавит бары буукубаларын таптыбыт, кинилэрэ суох сатаматпыт. Кинилэр бары биьиэхэ наадалар уонна туьулаахтар.

Я букуба: - Мин ону тобо эрэ кербеппун. Миигин алфавит бутэьигэр туруорбуттарын астыммакка, ессе мин туспунан учугэй сананы истибэппин. Эьиги керуннутууй, мин хайдах курдук кырабаабьссабын. Илиим етгукпэр (уна илиитин етгугэр ууар), атабым тебетугэр (уна атабын ойобоугар атабын тебетугэр ууар), боруоста кьи хаорабын араарбат кырабаабьссатабын, модель курдукпун.

Ытааччы: - Меккуспэпит-меккуспэпит, учугэйгин. Ол эрэн тобо алфавикка бастакы тура сатыыгын? Бьуаар эрэ.

Я букуба: - Мин миэстэбин себулээбэппин, онон бутэр!

Ытааччы: - Алфавит буукубаларын уларытар сатамат ээ.

Я букуба: - Сатамат буолан! Миэхэ бастакы миэстэни биэрбэккит? Буттэ! Мин бардым оччобо! (тахсан барар)

Ытааччы (сырсар): - Тохтоо, тохтоо! Эьигинэ суох биьиги сатаматпыт. Куотан хаалла. «Я» букуба бастакы турар тыллара бааллар ээ. Эьиги ол тыллары билэбит дуо, оболор?

Оболор этэллэр.

«А» букуба важнайдык хааман киирэр.

А буукуба: - Эьиги туох айылаах хаьыгытаатыгыт? «Я» буукуба туьунан наьаа санаарбааман ээ. Хомойбута туохтаах уьу. Алфавикка бастакы турарым быьыгытынан «Я» буукуба бастакы турар буоллаьына кинини солбуйуохпун сеп. Баарыын эппит Я-тан тахсар тылларгытын маннайгытын А гынан уларытан санаран керун ээ.

Оболор тыллары этэллэр.

Ыьтааччы: - Абра-кадабра буолла ди. Кырдьык да «Я» буукубата суох сатаммат эбиппит. Кини теннен кэлбэтэ буолуо дуо?

А буукуба: - Чэ, мин бардым.

Ыьтааччы: - Хайдах буолабыт? Биьихэ ким кемельеуей?(толкуйдуур). Ээ, кими ынырарбытын биллим. Биир утуе санаалаах, бэьизэлэй уол баар. Кини мастан оноьуллубут, уьун муруннаах. Кини аата? (Буратино)

Буратино музыката тыаьыыр. Буратино суурэн киирэр, муннунан дьээбэлэнэр.

Буратино: - Дорооболорун, доботтоор! Бэйэм ырыабын иьиттим дуу, истибэтим дуу диэт, кимиэхэ мин кемем наада буолла диэн ейдуу обустум. Туох буолла эьихэ?

Оболор «Я» буукуба куоппутун туьунан этэллэр.

Буратино: - Хомойуман, биьиги кинини хайаан да булуохпут этэ да, ити куьабан кыыс Мальвина мэьэйдээбэтэбинэ.

Ким эрэ аан кэнниттэн Буратиноны ынырар. Буратино ыьтааччы кэннигэр саьан туран быгыалыыр.

Буратино: - Ити курдук билбитим ээ мин! Киниттэн ханна да быьыаммаккын.

Мальвина киирэн кэлэр. Ыьыллыбыт рюкзактаах, онон-манан линейка, кинигэлэр, аракаайка быга сылдьаллар.

Мальвина: - Дорооболорун, оболоор! Бу кьии тылын истибэт Буратино эмиэ куотан хаалла, суумкатын дьаьайбакка. Кини сотору оскуолаба барыахтаах этэ.

Буратинону керер, илиититтэн сиэтэн зал ортотугар таьаарар уонна рюкзагы кердерер.

Мальвина: - Кер эрэ, бу! Эйигин хаьан аккуратнай буоларгар уерэтэrim буолла (*атаьынан сири охсор*).

Ыьтааччы: - Мальвина, хомойума! Керууй, теье уолаттар, кьыргыттар манна баалларын. Кинилэр эмиэ сотору оскуолаба бараллар. Кинилэр Буратиноба рюкзагы аккуратно хайдах

хомуйары кердеруехтэрэ, суоттуурга, буукубаба уерэтиэхтэрэ.

Музыканын Шапокляк киирэр.

Шапокляк: - Уой, туох элбэх норуота муьунна? Эьихэ туох бырааьынньыгай?

Ыьтааччы: - Ытыктабыллаах Шапокляк, биьиги оболорбутун оскуолаба атаарар бырааьынньыкпыт.

Шапокляк: - Бырааьынньык диэн учугэй! Олус учугэй, оччоьо бэлэхтэр эмиэ баар буолаллар дуо? Мин минньигэьи наьаа себулуубун уонна оннук-манньык куьабаны онорору инин.

Ыьтааччы: - Шапокляк, эн туох куьабаны онороргун этэьин? Ол кэриэтэ оболору эьэрдэлээ.

Шапокляк: - Кырдьык да, эьэрдэлиибин уонна барыгытыгар бэлэхтэрбин биэрэбин. Бу оболортон туохпун да харыьыйбаппын. Бу уолаттарга аракаайка – чыгычаахтары ытыалаатыннар диэн. Бу тыастаах ытыалыыр бэстилизэт – тереппуттэрин куттаатыннар диэн. Онтон бу кнопкалары кьыргыттарга биэрэбин. Учууталларын олопосторугар уурдуннар диэн. Бу хаамыскалар туннук естуекулэтин быраьаттыырга олус наадалаах.

Бытааччы: - Ой,ой, ой! Туохтары- туохтары аҕаллын? Оболор, маннык бэлэхтэр эьиэхэ наадатар дуо? (*оболор эппиэттиллэр*).

Шапокляк: - Наадата суох буоллахтарына наадата суох буоллаҕа ди! Уонна тугу да ылыаххыт суоҕа! (*малларын суумкатыгар уктар*).

Бытааччы: - Биьиги оболорбут оскуолаҕа баралларыгар олох атын маллары ылыахтара. Кер, хата, тугу ылалларын. Буратино эмиэ уэрэниэн баҕарар. Биьиги билигин курэхтэьиэхпит. Онно оболор уонна тереппуттэр кытыахтара.

Оонньуу «Балаҕан ыйын 1-кы күнэ». (2 команда: ийэ, аҕа, оҕо)

Сарсыарда Билии кунугэр барарга тэринии. Ийэ ас бэлэмниир, сибэкки букетын онорор. Аҕа шарик урэн баайар. Оҕо суумкатыгар наадалаахтарын уктар. Шапокляк барыларыгар мээйдэьэр: оболорго суумкаларыгар наадата суохтары угаттымы сатыыр. Чуораан тыабаатыбына курэхтэьи бутэр. Бытааччы суумкаларга туох баарын кердерер, оттон Шапокляк реплика быраҕаттыыр.

Бытааччы: - Кердун дуо, Шапокляк, оболору бутуйуон суоҕа. кинилэр оскуолаҕа барарга учугэйдик бэлэмнэммиттэрэ.

Шапокляк: - Туох ааттаах оскуолаҕа да оскуолаҕа диэтэххитий! Онно дьэ тугу гынабыт? Куруук уруок да уруок. Чункук баҕайы.

Бытааччы: - Уэрэнэр диэн чункук буолбатах. Уэрэнэр олус интэриэбинэй.

Шапокляк: - Тереппуттэр этин эрэ оболоргутугар, оскуола сыллара диэн куьабагтар, олус-олус кутгаллаах.

Бытааччы: - Шапокляк, тугу-тугу диигиний?

Шапокляк: - Еске оскуола наада эбит буоллаҕына, маннык буолуохтаах: куьабаны оноруу наукаларын оскуолата диэн, экзамена суох киирэбин, тугу да телебеккун. Кунду тереппуттэр, ким оготун онно биэриэн баҕарар, суруттарын, миэстэтэ аҕыйах.

Бытааччы: - Онно туох предметтэри уэрэтиэххиний?

Шапокляк: - Мин скамейкалары клейынан биьэргэ, этиьэргэ, хобуоччулуурга, атын кьиьэхэ бэйэн буруйгун туьэрэргэ, кыьыьарга, охсуьарга, дьоннору кулуу гынарга уэрэтиэм.

Бытааччы: - Сеп буолуо, Шапокляк! Оболор эн оскуолабар киирбэттэр. Кинилэр дьиннээх оскуолаҕа

суруттарбыгтара. Биьиги бырааьынньыкпытыгтан бар!

Шапокляк: - Туох эрэ куьабаны оноруом инньинэ барыам суоҕа. Бу буратино мин оскуолабар суруттарыа, хата.

Буратино: – Мин оболордуун добордостум эйигин истиэм суоҕа.

Шапоклягы Буратино уурэр, онтон кэлэр.

Мальвина (Буратиноҕа этэр): – Ейдетун дуо? Суумканы хайдах хомуйары, куьабаны онорору.

Буратино: – Билэбин ээ, билэбин. Ол эрэн билигин не до этого. «Я» буукубаны кердеен булан алфавикка тенуннэриэххэ наада. Эн миэхэ мээйдэьэтин буоллар оболору кытары куоппут буукубаны тургэнник булуо этибит.

Мальвина: – Эйиэхэ мээйдием суоҕа, ол эрэн эн эйэьэс, ыраас, чэнчис буолуохтааххын умнуо суохтааххын.

Буратино (тебетун туттар): – Ой, ой, ой! Эмиэ этэн барда! Оболор суурдубут.

«Я» буукуба суурэн ааьар.

Мальвина: - Буратиноо, «Я» буукуба ол суурдэ, ситин кинини.

Мальвина уонна Буратино «Я» буукубаны сырсааллар, сиппэккэ теннен кэлэллэр.

Буратино: – Оо, дээ куоттардыбыт дии.

Мальвина: – Хата. о5олор, сынньана таарыйа таабырыннаыахха.

Таабырын:

«Я» буукуба суурэн ааьар.

Ыьтааччы: - О5олор, «Я» буукубабыт ханна барта буолуой? Ээ, арааьа ма5аыынна барта буолуо.

Буратино: – Кырдык да онно баара буолуо. Онно

барыахха, оонньуур ма5аыыныгар.

Залга оонньуур ма5аыынын турар. Атыыьыт киирэн кэлэр.

Атыыьыт: – Дорооболорун о5олор! Биьиги ма5аыымытыгар массыыналар, куукулалар, кубиктар онтон да аттар бааллар. Теье элбэх оонньуур баарын ааьын эрэ? Оскуола5а сатаан ахсааны аа5ар олус наадалаах.

О5олор оонньуурдары аа5аллар.

Мальвина: – Кер эрэ, Буратино, о5олор тургэнник ахсааны сатаан аа5алларын.

«Я» буукуба суурэн ааьар.

Ыьтааччы: – «Я» буукубабыт эмиэ куотан хаалла. Элбэх бабайы кинигэлээх сиргэ барыахха, Онно кьиы аа5ан сиппэт буукубалара бааллар. Ол туох диэн ааттанар этэй?

О5олор: – Библиотека.

Оонньуу «Тылы суруй»: 2 – 3 о5о тахсан тыл суруйаллар буукубанан.

Оонньуу «Биир тылынан эт»

Остуол, олоппос, ыскаап, орон. (Мебель)

О5урсуу, помидор, перец, лук. (О5уруот аьа)

Автобус, массыына, велосипед. (Транспорт)

Эьэ, бэрэ, саьыл, куобах. (Ойуур кыыллара)

Сугэ, этуйэ, кыптыый, эрбии. (Туттар тэрил)

Буратино (*киирэр, сылайан илиитинэн сапсынар, сиргэ олозор*): - Оо, наьаа да сылайдым «Я» буукубаны сырсан. Оскуола5а биьигини кытта ба5ар барсыбатын ээ. Кинитэ да суох сылддьахпыт.

Мальвина: – Хайдах буоллун, Буратино? Биьижэ А-тан Я-5а диэри буукуба барыта наадалаах, туьалаах. Суппут «Я» буукубабыт ханна барта буолуой? Атын планета5а кетен хаалбыт

курдук сутэн хаалла.

Буратино: - Арай кырдык оннук буоллун. Ханнык планета5а буолуой?

Ыьтааччы: – Биир наьаа дьикти планета баар. Онно о5олор бары худоубунньук буолаллар уонна тугу барытын, тугу ба5аралларын уруьуйдуулар. Ол планета аата Каляка – Маляка диэн. Онно баран кердуэххэ «Я» буукубаны.

Музыка тыаьыыр. О5олор бары туран миэстэлэригэр эргийэллэр, планета5а туьэллэр.

«Уруьуй» - хобьон

О5олор уруьуйдаах папкаларын туттарыы о5олорго. «Я» киирэн кэлэр.

Я буукуба: – Бырастыы гынын миигин, эьигиттэн куотан хаалбыппын. Эьиги миигин иллээхтик кердеетугут. Алфавикка хайа миэстэ5э турарым туох буолуой, кылаабынайа мин эьижэ олус наадалаах эбиппин.

Мальвина уонна Буратино «Я» буукубаны кууьаллар.

Ыгытааччы: – Мальвина, Буратино бабыбаларын, бийэхэ кэмэлэспуккутугэр. Бийиги оскуолаба хайаан да керсуехпут. Онтон билигин бутэык вальс.

«Вальс»

«О5о сааыгар махтал» хобоон.

«Скоро в школу мы пойдем» ырыа.

Ыгытааччы: – О5олор, эыигини э5эрдэлиир « Тускул» о5о саадын сэбиэдиссэйэ Михайлова Ф.В.

Ыгытааччы: – Тылы биэрэбит кунду тереппуттэрбитигэр.

Ыгытааччы: – Аанньал курдук сып – сырдык , кып – кыра кырачаан, оторой – моторой о5олорбут. Эыиги олоххут суола, остуоруйа кэрэ дойдутун курдук, аьабас, сылаас, сырдык буоллун! Утуе5е, кэрэ5э, урдуккэ дьулуьуугут хаьан да у5араабатын! Эыигини айхаллаан куэрэгэй чыычаах дьирибинии ыллаатын, кунду кун кулумурдуу кулуэхтун. Барыгытыгар дьоллоох о5о сааы ба5арабыт!

«Остуоруйаба ыалдыттаабын».....
«Горох Ыраахтаа5ы дыбарыаыгар ыалдыттаабын».....
«Сана Дыллаа5ы остуоруйа».....
«Быраабынныктаа5ы байыаннай сбордар».....
«А5ам уонна мин».....
«Супермама».....
«Кулун тутар 8 кунэ».....
«Самаан сайыны керсуу».....
«Аптаах маы кердуур айан».....
«Бырааай, уьуйааным!».....

Иьинээ5итэ

Аан тыл.....
«Кемус куьун».....
«Ийэлэр Дойдуларыгар айан».....
«Тымны О5онньору ойуурга керсуу».....

